

2 FEB 1954

No. 5—Vol.—LII

FRIDAY,
29TH JANUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Republic Day Message From Mr. Nehru

The following message was sent through the office of the High Commissioner for India in the Union:

January 26, the anniversary of the birthday of our Republic, is a day both of rejoicing and stock-taking. It is also a day for us to dedicate ourselves anew to the great tasks which face us. The very success that comes to us adds to our burdens and responsibilities. It is only with unity, courage, determination and adherence to the principles that have guided us in the past that we can conquer these difficulties and make firm the foundations of the new India that we are building.

On this day, I send my greetings and good wishes to all our countrymen abroad.

WORLD CAN MAKE PROGRESS ONLY BY ADHERING TO PRINCIPLES LAID DOWN BY MAHATMA GANDHI

ADDRESSING a huge gathering of over 25,000 people on the occasion of the opening of the Gandhi Gyan Mandir—a centre of Gandhian studies and research—opposite the historic Bajajwadi, Wardha, Mr. Nehru, Prime Minister of India, said that the late Jammalal Bajaj's dream had come true. In the minds of many others too, the need for such an institution had been felt.

The building was small and beautiful, but inside were things of widest significance to the world. Acharya Vinoba Bhave, he said, had described Gandhian philosophy in his message as a synthesis of spiritual and scientific knowledge. He (Vinobaji) was a great man and whatever he said he did after deep thought. Science was of great importance in today's world, Mr. Nehru said.

The Western nations had made considerable advance through science, which they had also used in piling up armaments and subjugating other peoples in the past. Science had been used in wrong directions and those who developed it themselves became its victims.

It was a big question before the world, the Prime Minister said, whether science was to be used for the good of humanity or whether it should be allowed to pursue its destructive role.

Mahatma Gandhi had taught them the way of peace and non-violence and on it would depend much the solution of the problem of directing science towards peaceful and constructive ends, he added.

Mr. Nehru said that earlier in the morning he had gone to see "the sacred soil" where Mahatma Gandhi lived. As he sat in his hut, all kinds of memory and experience came to him. The whole picture of the world was before him with all its good and bad things. They had to face big problems in this world and how were they going to solve them. In India, he said, they were on a pilgrimage, not a pilgrimage of 10 or 15 people, but one in which all the people of India were partners.

Mahatma Gandhi had always wanted to rouse the people and make them to go ahead in every respect.

His life was spent in waking up the slumbering nation. He had done tremendous work but what was greater was the method he adopted. He fulfilled his mission. It was now for the people of India to work steadfastly towards the goal of economic progress. They could not forget the ideals that Gandhiji had placed before them. Gandhiji, no doubt, concentrated his work for their own country but whatever he said was applicable to the whole world.

If, therefore, they worked on those very lines, Mr. Nehru said, it was bound to influence the rest of the world.

The Prime Minister said that with the attainment of freedom, India had become an equal among nations of the world. The relations with the world had become all the more important. They had to give their opinion on various issues as no nation in this modern world would isolate itself.

But, he said, they must not overlook the fact that the strength of their nation depended on work inside the country and not outside. They must work hard

(Continued on page 61)

INDIAN OPINION

FRIDAY, 29TH JANUARY, 1954

Truth Shall In The End Prevail

THE outspokenness of Mr. Nehru, Prime Minister of India, on colonialism and racialism in Africa has been the subject of severe criticism in Africa and abroad. All the criticism has come, of course, from the Conservative side, whose days are now numbered. Those who have taken the trouble of reading the writings on the wall have fully realised the truth of this. All those who are criticising Mr. Nehru, India and Indians must surely realise that their criticism is a reflection of their guilty conscience. Those who live on untruth do not like to be told the truth. It will serve no purpose to point the figure at India's past. India was not responsible for her past. She was under the foreign yoke and so was utterly helpless to do anything but to abide by the biddings of her masters. What she has achieved since gaining her independence is the envy of the world. For no power on earth, placed in the position in which India was placed, has or could have ever achieved what India has achieved within a brief period of five years. All the evils cannot be eradicated over night. Nor does anyone expect that even in South Africa. Time and again South Africa has been pointing her finger against India's untouchability in defence of her own policy of apartheid. The fact that the evil still persists is not denied. It is to our utter shame that

it does. But the Government of India is no longer to blame for that, for it has legislated against it. As opposed to that the Government of the Union is persistent in giving legal sanction to that evil in a much worst form. That is where our complaint lies. The public depends on the guidance it gets. If it is guided on right lines every thing will be right in course of time. Today it is being guided entirely on wrong lines and that is bound to result in trouble to the extent of either one or the other side being completely wiped out. In the end however Truth shall prevail. So according to the law of God everyone and everything that stands for untruth and evil must and shall perish.

It is quite clear in South Africa as to who and what stands for untruth and evil. There is no doubt therefore about the ultimate result, however much those that stand for Right and Truth may have to suffer. Christ was crucified so that Christianity may survive. Christ will again have to be crucified for the same purpose.

The war today throughout the world is between good and evil. The same is the case within ourselves. What we see outside is just a reflection of what we are. If we mind ourselves and do not allow ourselves to succumb to the evil forces within us things outside will automatically

come right. If the powers that are destined to guide the world would only cease to give way to anger, hate and prejudices all must and will come right. The trouble, therefore, is not with India, the Prime Minister of India or with Indians, who are standing for right and justice for all the people of the world. The trouble is with those who being overwhelmed with false pride, unsatiable greed for wealth and power and arrogance have lost all their senses. It is in reality a case of "whom the gods wish to destroy they first make mad." Their senses are so

blurred that they just cannot perceive what is right. Not Nehru, India or Indians but all those who point out the right thing to them become the object of their hate. Canon L. J. Collins, Chancellor of St. Paul's Cathedral, we have no doubt, is just as much in the bad books of the reactionary forces in Britain, Africa, the United States and the world as Mr. Nehru is and so is the British Labour Party's national newspaper 'The Daily Herald,' whose comments are reproduced for the benefit of our readers elsewhere in this issue.

NOTES AND NEWS

Punishment Does Not Fit The Crime

MR. C. J. Bezuidenhout in the Maritzburg Magistrate's Court on January 6, sentenced Berend Hermanus Scholtz (21), a stoker on the South African Railways, who was charged with assault with intent to do grievous bodily harm, and also with common assault on an African, £5 or one week on the first count and £20 or a month on the second count. The following is the story of the case as reported in the 'Natal Witness' of January 7: Ameer Singh (19) said that at 10.30 a.m. on December 20 he was cycling on the Richmond Road. A motor vehicle travelling from behind passed close to him and something struck him on the shoulder. He then saw what appeared to be a piece of hose-pipe and a cord pulled into the vehicle (a station wagon). It was open at the back and two men were sitting inside it.

The vehicle drove on, and about 200 yards further along the Singh saw a Native walking. As the station wagon passed him the Native fell to the ground and remained there.

When the witness reached him the Native was unconscious. There was a rope around his neck and attached to it was a length of hosepipe. He remained with the Native until some Europeans came along and took him away.

Mblauli Sitoli, Native youth, said that he was walking along Fox Hill road on December 20 heard a motor vehicle approaching and kept well to the left.

As the motor passed him he felt a sudden jerk round his neck, he was dragged a few

yards, fell to the ground and he lost consciousness.

When he regained his senses he was being treated for cuts and abrasions on his head and face and for a shoulder injury. He showed in Court marks round his neck which, he said, were caused by the rope produced in Court.

Mr. P. J. Duffield, a young man employed by the South African Railways, gave evidence that he, Scholtz and another person named Visser, went for a ride in a station wagon at 8.45 a.m. on December 20. They had no particular object and went for a ride round.

Questioned, Duffield said that their object was to frighten Natives by trying to make them think the hosepipe was a snake.

He said that Visser was driving the vehicle and that he and Scholtz, the accused, were sitting at the back. The hosepipe and rope produced in the Court were in the vehicle.

At this stage the witness seemed hesitant about answering questions put to him by the Public Prosecutor, Mr. J. H. Odendaal, and the Magistrate warned Duffield that if he did not answer the questions properly the provisions of the law would be enforced and he would be lodged in gaol for eight days, or until such time as he answered the questions satisfactorily.

Duffield later said that the rope and hosepipe was used by Scholtz, one end of it was fixed to the car. He said that Scholtz threw the hosepipe and rope at the Indian cyclist, and again at the Native.

Scholtz was found guilty of both charges.

In imposing the above mentioned punishment the Magistrate is reported to have taken into consideration that Scholtz had a wife and young child and that imprisonment would entail loss of his employment.

With due respect to the Court we must say the punishment imposed in this case certainly does not fit the crime. The culprit has been very lightly let off and

of the Location Advisory Boards at Orlando recently that he did not believe the Government would succeed in doing what it was said to be doing—to protect civilisation in South Africa. "Rather to my mind, many of the recent acts passed by the Government have undermined the values of that civilisation already, and have lowered the White man's estimate of himself," he said. The Gov-

to Christianity. "Apartheid may derive from sincerity, or from prejudice and fear. It may be a party political convenience, but it is not the unchangeable will of God"—Sapa.

London 'Daily Herald' On India

The Labour Party's national newspaper, 'The Daily Herald,' last Tuesday urged the British Government to consult with India on questions affecting Indian communities in Commonwealth countries. In an editorial marking the sixth anniversary of Indian independence, 'The Daily Herald' said: "Britain has in India a friend of enormous power and influence with a big part to play in the unfolding story of the Commonwealth. "But one thing is easily overlooked by the makers of Britain's policy now. They forget the importance of Indian communities in many parts of the Commonwealth. India has a stake in the colonies as well as ourselves. "In Kenya, Malaya, Fiji, Mauritius, British Guiana and part of the West Indies, Indians

are concerned in the life of the community. "The British Government is alone responsible for how it handles the colonies. But it would be wise to consult with India where the interests of Indians are involved."

Death Of Mr. R. Bhugwan

The death of Mr. R. Bhugwan, of Heswell Road, Durban, took place on Sunday at the age of 87. Mr. Bhugwan was one of the oldest and well-known photographers in the Indian community and a pioneer of Indian sport. From 1896 to 1914, Mr. Bhugwan played cricket and football. In 1913 he captained the first Natal Indian cricket team to play in the non-European Barnato Cup tournament in Kimberley. Early in the century, before the road was macadamised, he won the first Durban and Maritzburg cycle race. Mr. Bhugwan was an honorary life vice-president of the Durban Indian Football Association. Mr. Bhugwan, who leaves a son and daughter, was cremated at Stella-wood Crematorium the same afternoon.

CANON COLLINS ON CHURCH ATTITUDE ON RACIALISM IN AFRICA

CANON L. J. COLLINS, Chancellor of St. Paul's Cathedral, London, in his sermon in the cathedral last Sunday said: "Fear of what is going on in South Africa spreads throughout the whole of Africa. But this fear is enhanced by our own behaviour.

"The African is losing confidence in British justice. The Church, in spite of identifying itself with the just claims of Africans, tends to adopt what can only seem to be a White man's attitude."

The banishment of Seretse Khama the "terrible injustices of our policies" in Kenya, the enforcement of Federation in Central Africa against the wishes of the African people and the banishment of the Kabaka of Uganda had had a disastrous effect upon African confidence, he said. The Church too readily gave the impression of being in the pocket of the Colonial Office.

He added: "We recalled with shame that it was one of our leaders who tried to justify colour discrimination in a cathedral in Bermuda on the ground that we dare not take risk of losing dollars we earn from the American tourist trade.

"Christians surely must insist that in African affairs the Government does not bypass the normal processes of justice.

"For the colonial Secretary, or a Governor, or any Government official to rule without the normal safeguards of a judiciary is against human rights. Habeas corpus, the Christians must insist, applies as much to Black men as to White.

The Church must be seen to stand in practice as well as in theory against colour and racial discrimination.

South Africa was perhaps the key place now for the testing of Christian sincerity by colour relationships. But despite the bold stand of a few against "the foul racist policies of the Malan administration," not many had identified themselves with African resistance, he said.

"Only when the Church openly defies the growing tyranny of Malan and his associates against non-Europeans should Christians over here cease to intrude in South African affairs," Canon Collins said.

"We may sympathise with the resentment of those on the spot against these intrusions, but neither cowardice nor concern about British interests, nor even concern about Christian unity, should hinder us from showing the African, by word and deed, that the gospel we preach is a valid one."—Sapa-Reuter.

it is certainly not a deterrent to like minded people who do not attach much importance to the lives and feelings of the non-Whites. This would mean that a non-White person cannot walk in the streets with any sense of safety.

Government Not Protecting Civilisation

The Director of the Institute of Race Relations, Mr. Quintin Whyte, told the annual congress

ernment was going on with its plans regardless of the many factors in the South African situation which would make much of its work of a temporary nature and much of it illusory, added Mr. Whyte. Mr. Whyte added: "To take the view that the White man is beleaguered, that White civilisation is beleaguered, and that Europeans must envisage a continuous state of siege, is not a tribute to the courage and vitality of Europeans to democracy and

EDUCATION DEPARTMENT SUPPORTS FESTIVAL

"I HAVE no objection to your approaching the principals of our non-European schools for the purpose of enlisting their support," states a letter addressed to the Natal Festival Society for Peace and Friendship, by Mr. E. Halm, Director of Education, Natal Province.

Unfortunately the permission does not include European schools. In this regard the Director states: "On several occasions in the past representations have been made by teachers and others connected with the education of our youth to the effect that as far as European school children are concerned there appears to be too great a demand for their participation in extraneous activities, placing an undue burden upon not only the staff but also the scholars and thereby not leaving the necessary time for concentration on the essential scholastic requirements. In view of these circumstances it is felt that our European school children should not be taxed with any further extramural activities."

Dealing with the lack of these facilities for non-European children the Director continues: "The children attending our non-European schools have, however, not had the same opportunities as far as such

activities are concerned and your association may be able to render a useful service among them.

Commenting on this, the Natal Festival Society, in a statement welcoming the decision of the Education Department in granting permission to approach non-European children states, "we expect all school children to take full advantage of this opportunity of expressing their desire for peace and friendship amongst all nationalities on the playing fields and through their cultural and other activities which will be organised by the Society.

"Unfortunately we regret very much that European children could not be contacted through their schools. However, we sincerely hope that European parents will sincerely consider allowing their children to take part in the Festival even though they may not do so officially through their schools.

"In the meantime the Festival Society is endeavouring to obtain permission from the Education Department to grant similar permission to approach European schools.

"The Festival which will take place during the Easter week-end will be the first of its kind ever attempted in Natal and we feel confident that we will be able to rally the support of all sections of the South African population."

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,86,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
 Address:
 "RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAIJBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

Telegrams
 "META" Brokenhill.

Phone 298.
 P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
 and
 Clothing Manufacturers

**We specialise in
 Manufacturing
 OVERALL
 AND
 BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

LABOUR PARTY

(C. W. M GELL)

THE recent annual conference of the Labour Party in Durban was both a sad and an encouraging occasion—sad, in that the party is only a rump of four M.P.'s and a handful of provincial councillors, whose chances of re-election are precarious now that the U.P. has denounced its electoral pact encouraging, because there were signs of Labour facing up to the real causes of its present weakness.

At its zenith Labour ruled the Rand and Durban with three Cabinet ministers and twenty-two M.P.'s. Perhaps its supreme moment came immediately after the 1914 deportations. But significantly this era of militancy, when the Red Flag was sung in the streets of Johannesburg, belonged to the days before our real industrial revolution began, bringing with it the economic and political conflict of White and non-White. Labour's next climactic, the general strike of 1922, brought the party down firmly on the side of privileged White labour. The alliance with Hertzog's Nationalists two years later followed naturally from this decision to accept the division of the working class along lines of colour.

But the decision was a betrayal of the solidarity of all working men, which is the basis of Labour Parties the whole world over. And the subsequent history of the South African Labour Party proved that this inner contradiction between principle and expediency fatally impaired its effectiveness as a political force, until the party is now on the verge of the wilderness. The party's adoption of a resolution favouring proportional representation and the single transferable vote will find no support elsewhere and is unlikely to postpone the party's fate.

Much more hopeful as a long-term prospect is Labour's recognition that clear thinking and economic common sense do not flourish in a political atmosphere charged with irrational racial emotions. But its own earlier insistence on the industrial colour bar, with uni-racial trade unions as its corollary, has done much to bring us to the present pass. How disruptive this attitude can be to the labour movement as a whole is shown by the recent deplorable upsurge in the Free State goldfields, where the Nationalist-dominated Mineworkers Union is contesting "the oppression of European miners as a result of their assaults on non-European miners." As the Union's legal adviser has said:

"Racial conflict will develop to a point where one of the two races will have to give way." Hardly fortuitous is the same Union's recent statement that it will never support better jobs and more skilled work for non-Whites.

But it is also fair to notice how far the Labour Party has moved its purely sectional position of the 1920's. Without quite shedding all the restrictive implications of its past, it has taken its stand finally on the side of those who seek racial co-operation. Alone of the parties at the last election, Labour had a progressive colour policy, advocating the extension of the Cape Native franchise to the northern provinces. At the recent conference Mr. Richard Feldman came out for the eventual extension of the franchise to all South Africans, White and non-White. "Our present non-European franchise policy does not go far enough," he said.

Even more important, because Labour's strength lies in economic realism, is its call to the trade unions not merely to save themselves by rallying behind the Labour Party, but to broaden their base by recognising non-Whites as fellow-labourers and allies. "Sooner or later," said Mr. Alec Wanless, "the inexorable laws of economics will force us to change still further until we accept the non-European workers by our side or we will no longer be able to call ourselves a Labour Party." And Mr. Hepple declared: "We must go out on a crusade to tell South Africa that the social and economic security of the White man depends on the social and economic security of the non-White and the one cannot be separated from the other."

Although in most respects official Labour policy is still politically less progressive than the Liberal programme, Labour has advanced beyond the Liberals in the sphere of human relations by having talks with the African and Indian Congresses, as the representative organisations of the majority of politically articulate non-Europeans. The party conference resolved to continue these talks. Since the South African Labour Party is not a doctrinised body, being nearer to the liberal empiricism of the British Labour Party than to its more dogmatic continental namesakes and since the Liberals, despite a few gestures to the contrary, must surely realise that complete economic *laissez faire* is neither desirable nor practicable

today; these two small parties have every reason to regard each other as allies, at least until the final overthrow of the *baasskap* mentality permits them the luxury of airing their differences of economic emphasis.

And if, as some recent indications faintly suggest, the U.P. is at last realising that it must take

a definite decision for or against the liberal objective (whatever reservations it may have over pace and method), the chances of a strong European anti-Nationalist front on grounds of principle will be brighter than at any time since 1948. The urgent need then is to link up the European and non-European oppositions.

World Can Make Progress Only By Adhering To The Principles Laid Down By Mahatma Gandhi

(Continued from front page)

within the country and help other nations wherever possible. It was not good to sit in judgment over what other countries did. If they could not manage their household effectively, they could not talk of others.

Mr. Nehru said he wanted the people to understand and apply their minds to what Gandhiji had told them. The path that he had shown was not one for weak persons. It was a path of the brave, strong and hard-working. They must create the needed energy and co-operate in building up the new Bharat. They could only progress in this journey by the hard work of the people, not by orders from above. They must overcome petty differences of caste or creed or language which divided and separated them.

Shri Nehru said that India sent troops to Korea for peace and service and not for war. When they became free, the first thing they did was to withdraw their troops from other countries where they had no business to stay. India understood the peace mission in Korea in adherence to

the principles enunciated by Mahatma Gandhi. Their policy of non-alignment with the Power blocs had at last been recognised when both sides in Korea put a certain amount of confidence in them.

Similarly, Shri Nehru said, in the situation arising from the proposed military aid by the United States to Pakistan, they should not allow themselves to be overcome by anger or hatred against either Pakistan or the United States. They must think over its consequences coolly and see how far Gandhiji's teachings would help them to view the situation in calm perspective. They wanted to be friendly to both the United States and Pakistan. India and Pakistan were neighbours and conflict between neighbours would harm both the nations.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Etc.

9 Adams Arcade,
40 Market Street

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

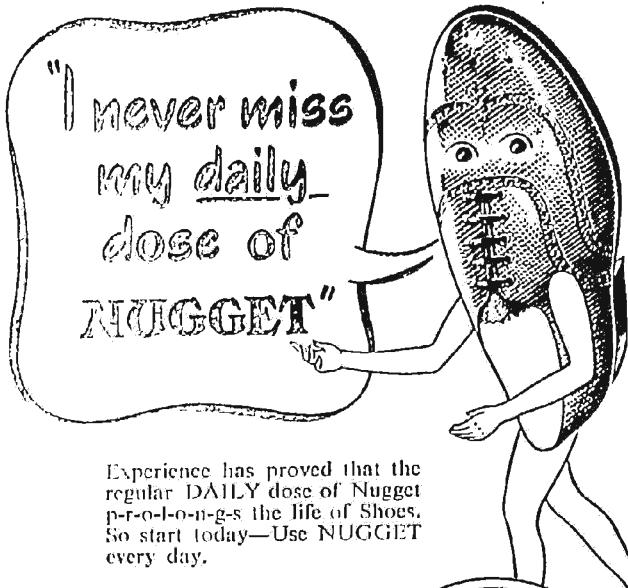
Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

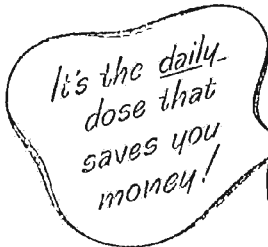
Price: .2s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

Experience has proved that the regular DAILY dose of Nugget p-r-o-l-o-n-g-s the life of Shoes. So start today—Use NUGGET every day.

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

AA259

News the other papers don't print is to be found each week in

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 2ls.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living...and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a little Sunbeam spreads over a large area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines... and shines

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

BERMUDA COLOUR BAR

By C. W. M. GELL

IT is the measure not only of her immense personal popularity but also of the binding force of the Crown as a symbol, that the Queen's subjects throughout the Commonwealth, and particularly the poorer and less privileged, will stand no discrimination in paying their respect to her. Unfortunately there seems to have been some lack of insight and imagination in this regard on the part of those who arranged her programme in Bermuda. As this was the first stage of her world tour and the Jamaican visit passed off with no worse trouble than an excess of bumbledom in handling Sir Walter Raleigh's imitator, we may hope that the rest of her journey will be free from this sort of unpleasantness. The Fiji Islands, Tonga, New Zealand, Australia and Ceylon have been well warned. In any case their racial tensions are comparatively mild. Not until the Queen and Duke of Edinburgh reach Uganda in April will they again encounter that Black mistrust of White intentions which lies so heavily over the African continent.

The Bermuda ill-feeling could surely have been avoided altogether. It is now being made worse by the way in which the islands' white politicians are seeking to justify what happened. The colony's population is 40 per cent White and 60 per cent Black and mixed. Nine out of thirty-six members of its Assembly are non-White; but there are no non-Whites on its Executive Council. In protesting against what happened during the Queen's visit, Dr. E. R. Gordon, who was born in Trinidad, told the Assembly that only thirty four out of the 244 Bermudans presented to Her Majesty were negroes. "We are tired of being treated as British objects," he said.

As far as reports received indicate, the White answer to this charge was twofold; first, that the grievance was largely inspired by criticism from overseas; secondly, that thirty-four was the maximum number of non-Whites who qualified on their merits for presentation. The first of these reasons is so familiar to South Africans, the complaints of whose non-Europeans are said to be the product of British, Indian or UN incitement (when they are not the fault of the U.P., Liberals, Communists or the English-language press), that it need not detain us.

The second reason exemplifies a very characteristic British fail-

ing. Suppose for the sake of argument that the figures are correct—that only thirty-four presentable non-Whites could be found—was it either wise or generous to say so quite so blatantly in tones that will ring round the non-White world? The British have for so long been secure in their international status and own self-esteem that they find it difficult not only to see themselves as others see them; but to put themselves in the other man's place and look out on the world from his viewpoint. This has never been true of the best of the British who have been among the greatest internationalists, foreign scholars, linguists, travellers and missionaries. But the best are a minority of any race. And the average Britisher overseas is only too often prone to a fatal insularity, bordering on snobbery, and an unimaginative insensitivity in regard to other people's feelings and customs.

Thus, while the British are probably the most progressive and least aggressive colonial administrators, there is often a serious deficiency in their human relations with the people they are governing. This was probably the most justified single indictment of their rule in India. It accounted, far more than any other factor, for the Abadan imbroglio. It has bedevilled Anglo-Egyptian relations and is well known to Afrikaners in the Union, as well as to our non-European peoples. The shining exceptions do not counterbalance the average apathy towards crossing racial barriers or lowering their own.

In those provinces of British India which had mixed communities before partition, communal representation in government, official and unofficial life was the subject of much thought and experiment. The Punjab's population was 56 per cent Muslim, 35 per cent Hindu and nine per cent Sikh and others. The rule was eventually evolved and operated by the responsible Indian provincial government that in parliamentary representation, making appointments to the public services and at public functions, the majority community should be under-represented and the minority ones over-represented. A definite formula was laid down to ensure this. Outside stresses and strains divided the Punjab with bloody massacres and exchange of populations when independence and partition came. But if something of its spirit of

communal generosity could prevail elsewhere, wherever non-White populations are political minorities even if numerical

majorities, its example will not have been in vain. It might have prevented the petty little row that has blown up in Bermuda.

LABOUR PARTY'S NON-WHITE POLICY

THE South African Labour Party in a Press statement has set out its new official policy on the non-European franchise.

It says the party realizes the need for the implementation of the franchise for the non-Europeans in stages, and therefore advocates the following reforms:

Coloured Voters

(1) The provisions applicable to Coloured voters in the Cape should be extended to the other provinces.

(2) The franchise to be applicable to both men and women.

(3) No disqualification on the grounds of colour shall debar Coloured candidates from election to Parliament or provincial or town councils.

Native Voters

(1) At present, Natives in the Cape, on a literacy and property test, elect three members of Parliament to represent them. This right should be extended to permit the election of three members of Parliament for the Transvaal, and two each for Natal and the Free State.

(2) Similar representation to be available for the provincial councils.

(3) Eight senators should be elected, two from each province.

Standard V

(4) Qualifications for the franchise to be based on literacy—Standard V.

(5) In municipalities, Natives residing in their separate wards should elect a number of town councillors equivalent to, say, 10 per cent of the total number of councillors for each municipi-

ty. There should be an easy qualification, based on the ability to read and write and 12 months' residence.

(6) Candidates should not be disqualified on the ground of colour from being elected as the representatives of their people.

Asiatic Voters

In the Cape, Asiatics have the same franchise rights as Coloureds. These rights should be extended to the Transvaal and the Free State.

Present laws confine Natal Indians to that province. The Labour Party is opposed to laws restricting the movement of Indians in the Union.

(1) Under the existing circumstances, Indians—men and women—in Natal should have the right to elect three members of Parliament, three members of the Provincial Council and two senators.

(2) Indian candidates should not be disqualified on the ground of colour from being elected as Indian representatives.

(3) In municipalities, Indians should elect members of town councils to, say, an equivalent of 10 per cent of the total number of town councillors for each municipality.

"As socialists, we recognize the continuous and progressive development of human society, and on this basis we accept that our policy will be subject to such revision as the progress of the non-Europeans in the cultural and industrial spheres may justify."—SAPP.

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

8

NAIROBI

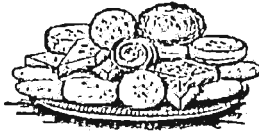
TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA
International

85 Salisbury House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1855.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANGHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
 } Residence 33-5961

MR. NEHRU'S ADVICE TO AFRICAN STUDENTS IN INDIA

THE Prime Minister, Mr. Nehru, stated that he was "frightened" at the "prospect of Africa going through a welter of blood and thereby losing a generation or two generations of lives in this business before it starts on its constructive and creative career."

Mr. Nehru, who was inaugurating the African Student's Association (India), pointed out that in the modern world no people could compete with the violence of the State and said that morally and practically, only peaceful methods of struggle such as those adopted in India could yield results in Africa.

Mr. Nehru warned the students that "the methods of those who are opposed to you will be to create disruption, splits and separatism" among the Africans. One of the advantages of a peaceful struggle was that it would be possible to build up one's own people in that process. "If we adopt the method which is utilised by others to disrupt us, it is bad," he said.

The colonial revolution in Africa, said Mr. Nehru, was one of the important events of the age and he had no doubt that its pace and tempo would be far more rapid than many people thought. A few years later—ten or 15 years later—the countries of Africa would be playing a far more important part in their own self-development and to some extent in world affairs than many people imagined today.

African Studies

Mr. Nehru said it was proposed to start an institute of African studies in collaboration with Delhi University, the Ministry of External Affairs and the Education Ministry.

Dr. G. S. Mahajani, Vice-Chancellor of Delhi University, hoped that it would be possible to start it by July 1954 as a department of the university.

The inaugural meeting was held at the new convocation hall of Delhi University. Among those present on the dias were Maulana Azad, Education Minister, Mrs. Vijayalakshmi Pandit, President of the U. N. General Assembly, and Mr. V. K. Krishna Menon, former High Commissioner in London and leader of the Indian delegation to the United Nations.

Kaka Saheb Kalelkar, Vice-President of the Indian Council for Cultural Relations, said Africa was not "the dark continent" but "the continent of dawn."

African students in colourful national costumes garlanded the Prime Minister and the function ended with the singing of the African and Indian national anthems.

Dewan Chamanlal, who helped in the defence of the African nationalist leader, Jomo Kenyatta, exchanged greetings with the students, most of whom said they came from East Africa.

Mr. I. M. Kakungulu, president of the Association, paid a warm tribute to Mr. Nehru and thanked the Government of India for extending to Africa their cultural scholarship scheme, which had enabled African students to come to India to pursue higher studies. The Association, he said, would welcome the students who came from Africa and give them the guidance they required.

Changes In Africa

Mr. Nehru said when some time back the proposal to hold a conference of African students in India was mentioned to him, he immediately realised what an excellent idea it was. "For some time past I have been feeling more and more that among the problems of the next few years, probably the problem of Africa is going to be one of the most important."

"We have lived through a period when gradually the problem of Asia and of the change-over in Asia became dominant and influenced in a sense world history. Asia has undergone and is undergoing a great change. Now that process, in another way, of course, is taking place in Africa. It will take some time as you do not bring about big changes by magic overnight, but one sees this great historic process going on in Africa, as it did in Asia."

"Therefore, when I think of Africa and look at you young men and women from Africa, I think of you as part of this great process, this great wave, that is affecting that mighty continent, and I wonder how world history in future will be affected by it. You will realise without my telling you what a tremendous responsibility each one of you bears."

Build For Future

Probably no part of the earth's surface had suffered more in the last two or three hundred years from the incursions of outsiders, said Mr. Nehru, than Africa. However, it was far better to look at the present, and even

more so at the future than to go back to the past all the time.

"I hope that you young men and young women will look at the future and build for that future."

"Mr. Nehru said when he talked to students from Africa, he was a little hesitant to tell them what to do or not to do because he did not know enough about conditions in Africa and it would be wrong for him to offer advice when it could only be distant advice without knowledge."

"The type of advice he could give was to share his own experiences and inner feelings with them. Some of those experiences were limited to the peculiar conditions of India but others certainly had a larger significance which could be applied to other countries."

"It was our high privilege," said Mr. Nehru, "to work under a very great man. So we profited and we learnt a great deal from what Gandhiji taught us and what India is bears the impress of Gandhiji, although many of us forget him often enough. There is in India a tremendous variety. There is also a very great unity."

Social Adjustments

India's experiments in the long past in social adjustments succeeded in a great measure and failed occasionally. Sometimes the very success became a failure later because in such matters there can be nothing static and something that was good at a certain time in social adjustments becomes out of tune sometime later unless it can be adapted to the new conditions."

Mr. Nehru told the students that they should learn by all means and as well as they could the different subjects which they had taken up. But whether they liked it or not, when they went back to Africa the burden of leadership would come upon most of them and they had to grow into that. They had to help their people to grow by growing themselves.

Youth And Vitality

He had no doubt that Africa had something very substantial to contribute. All continents were old, of course, Asia gave him a rather elderly feeling, a feeling of age. With age came certainly the wisdom of the ages but along with it came also the cobwebs of the ages which bound one hand and foot. Africa gave him a sensation of youth and vitality. Now youth and vitality were very precious to any race or individual but youth also went astray, especially in the formative stage.

Mr. Nehru said he would not presume to advise the peoples of Africa what they should do

but he would like to share their experience with him. He was quite convinced in his mind that the methods which India endeavoured to pursue during her struggle for freedom under Gandhiji's leadership were basically and fundamentally right, not only right but yielded results. Whether from the practical point of view or the idealistic point of view, it was the right method.

Sacrifice In Vain

In the history of Europe for the last 30 or 40 years, people sacrificed so much for a good cause in the great wars. Nevertheless, all these wars had not solved one single problem and if one problem had been solved, more difficult problems had arisen and, what was worse, those wars had left behind a trail of hatred and violence. That was the result of a wrong approach. Something which brutalised humanity must be bad.

Mr. Nehru contrasted this with the struggle in India and said, "I would not say that the people of India are any better than other people. Many people in the course of our struggle were, no doubt, full of dislike and bitterness against the British who were ruling us. Yet because of Gandhiji's insistence and example all the time, an Englishman could walk through an Indian crowd without anybody touching him. That was part of the discipline and habits of mind we inculcated."

"I do not think you will find an example anywhere else of a national movement being conducted with so little animus—there was animus but so little of it—as in India. What was still more remarkable, when fortunately the time came for us to come to an agreement between India and England we parted peacefully and no trail of bitterness was left behind, that is the virtue of doing things in the right way."

"Gandhiji always said that means are more important than ends. You may aim at something very noble but if you employ ignoble means and methods, then as a matter of fact you do not reach the noble end."

Violence Useless

Mr. Nehru said: "It is difficult for me to suggest anything because conditions differ in Africa and there are many things in Africa which I dislike intensely and some things happening which I like, and all this bundle of movements all over a vast continent cannot be described in a phrase. But of one thing I am convinced in my mind, and that is that even as these peaceful methods were right and proper and exceedingly practical for India far more so are they or should be practical and useful and should yield results in Africa and any course of violence is likely to lead to grave difficulties."

S.A.I.C. CRITICISES S.A.I.O.

The South African Indian Congress in a Press statement says:—

THE President of the South African Indian Organisation, Mr. A. M. Moolla, has had private consultations and correspondence with the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, on "many aspects of the Indian situation" of an "exploratory character within the policies of the Organisation."

The S.A.I.O. is a small and unrepresentative body. It is reprehensible that its president should enter into secret discussions with the Malan Government behind the backs of the Indian people and even of its own members.

It appears that they dealt with "the course of the Indian dispute before the United Nations and the absence of any promise of settlement or the holding of a round table conference" between the Governments of India, Pakistan and South Africa on the question of treatment of Indians in South Africa.

There can be no compromise on the basis on which a round table conference should be held. In this regard the attitude of the Union Government in the past showed that it would only hold such a round table conference on its own terms, terms which accept apartheid as a fundamental factor, not open to discussion, and which envisage the expatriation of the entire Indian community from the country.

The Indian and Pakistan Governments properly declined to accept any such premises as a basis for discussion, and all hopes of holding a round table conference on honourable terms were shattered when the Union Government refused at the last session of the U.N. General Assembly the offer of Pakistan to hold a conference outside the United Nations.

We wish to make it clear that the S.A.I.O. is not opposed to the holding of a round table conference between the three Governments to settle the dispute which exists between them on the question of racial discrimination in South Africa. But such conference should only be held on the basis of firm principle. There can be no round table conference on the basis of the Union Government's position at the preliminary discussions held in 1950, so long as the Group Areas Act remains in operation.

The callous disregard with which the Group Areas Act is implemented, coupled with other provocative actions on the part of the Government shows that there are no grounds for compromise between it and the Indian community or the Governments of India and Pakistan.

It is regrettable that a group of individuals in the South African

Indian Organisation, who have no following among the people, should sink so low as to offer their services to the Malan Government, which has unleashed a reign of terror against the Indian community for the purpose of frightening and coercing them into submission in the hope of forcing them to compromise on the ruinous policy of apartheid.

The S.A.I.O. faithfully expressing the views and the interests of the vast majority of South Africans of Indian origin, uncompromisingly and unconditionally rejects the policy of apartheid and racial discrimination. We express our appreciation on the firm stand taken by the Indian and Pakistan Governments in refusing to negotiate on the basis of segregation and expatriation. The Congress shall never retreat from the struggle it has embarked upon in alliance with other democratic organisations for the rights of all South Africans for freedom and human dignity.

Organisation's Denial

The South African Indian Organisation has not held secret talks with Dr. Donges, the Minister of the Interior, as alleged by the Transvaal Indian Congress, says a statement by Mr. M. M. Gardee, secretary of the Transvaal Indian Organisation.

"The South African Indian Organisation stands for a policy of peaceful settlement of the Indian question at a round-table conference between the three Governments concerned," says Mr. Gardee.

"It will persist in its endeavours to bring about such a settlement.

"The irresponsible statements made by Congress officials are deplored by the vast majority of the Indian people." The fact that the Organisation found favour with the majority of Indian opinion emphatically disproved the contention of the Congress that it alone represented the Indian community.

S.A.I.C. Secretary's Challenge

The joint secretary of the South African Indian Congress, Mr. Yusuf Cachalia, has Challenged the Transvaal Indian Organisation to "publish the facts of the secret and exploratory talks which Mr. A. H. Moolla, president of the S.A. Indian Organisation, had with Dr. Donges." He further challenged the Transvaal Indian Organisation to obtain the approval of the Indian community on the question of apartheid at a mass meeting of the Indian people of the province.

Mr. Cachalia stated that the South African Indian Organisation said in an official statement publish-

ed in a Natal Indian newspaper: "Whereas it is true that the president of the of the S.A. Indian Organisation, Mr. A. H. Moolla, met and corresponded with the Minister of the Interior, Dr.

Donges, discussing with him many aspects of the Indian situation, the facts are that these discussions were of a personal and exploratory character within the policies of the organisation."

PLAY FOR NON-EUROPEANS GETS GOOD PRESS

THE third play, which Intimate Theatre have selected to bring to non-European audiences at the Bolton Hall on Friday 29th and Saturday 30th of this month, "Duet for Two Hands," has received a unanimously enthusiastic European press.

'The Natal Mercury' hailed it with double-column headline "Brilliant Play is a Challenge" and critic W. S. P. wrote: "If Durban and its visiting theatre-lovers have the palate and the courage for full blooded drama here is a challenge which cannot be shirked. To say that this is the most substantial example of serious theatre that the Intimate Company have yet produced gives only a relative impression of the dynamic intensity of a play replete with force, power and passion.

After describing the production as "an outstanding personal

triumph" for Joyce Gregg and Lawrence Ayriss, W. S. P. finally assessed this as a "brilliant production."

"Redvers Haines, in the 'Natal Daily News' welcomed "this departure from box-office sureties." He refers to the play's "exciting climax" and, after mentioning the cast of five wrote: "Each contributed to the undoubted success of the production," and, after assessing each performance, concludes: "Its success lies in sound production and teamwork."

The 'Sunday Tribune' sums it up pithily in one word, "outstanding" and goes on to state "it rose to very considerable heights."

This production presents non-Europeans with a unique opportunity of seeing Intimate Theatre at its best and we strongly urge you to book your seats at Goodwill Lounge or Peter's Lounge.

R. W. MORRIS.

Joyce Gregg as Herda Sarclett and Mary Rose Clifford as Abigail Sarclett in a scene from Intimate Theatre's costume thriller "Duet for Two Hands" which was especially written by Mary Hayley Bell for her husband John Mills. Gerald Sirk plays the John Mills role and the production is by John Hussey. The play runs for two nights 29th and 30th January at the Bolton Hall and all seats are bookable at Goodwill Lounge or Peter's Lounge at 7/6; 4/4 or 2/7 (Including Tax.)

AFRICAN VIEWPOINT

"EASTERN WORLD": A REVIEW

By JORDAN K. NGUBANE

FOR quite a number of months now I have been receiving copies of a journal I would very much like to recommend to my readers. "Eastern World" is a monthly published from London and reviews economic, cultural, social and political developments in that part of the world which stretches from Aden to Tokio.

There are three good reasons why I recommend it. Firstly, it is one of the most comprehensive reviews in its class. In one neat volume you read of Asian personalities in London; of political tensions in Malaya; of Burma's fasting Prime Minister; of oil prospecting in India. I have come across fine discussions of contemporary Indian and other art. In short every issue gives you a glimpse of what is going on in many parts of Asia today.

All this is done objectively—which is my second reason for liking "Eastern World." The editor does not set out to colour the pictures of Asian life he presents from month to month. His contributors sift their facts and present only the truth as they know it.

Normally, in a magazine of this class published from such a distant point, one would not be surprised occasionally to come across articles which follow a tendentious line in their approach to some of Asia's "biggest problems today. In the copies which have come my way, I have not had reason to feel that a particular point of view was being espoused—other than what the Asians themselves advocate. For example I was pleasantly surprised last year when I read an informed article by Sir John Pratt in which he made outspoken criticism of current Western (in particular, American) attitudes to China, her admission to the United Nations and Korea.

My third reason is that "Eastern World" sets out to enable the world to understand Asia better. From this angle, the magazine is an important contribution to world peace.

At the moment the peoples of Asia, like those of Africa, are misunderstood in large parts of the world. This suits the purpose of those Westerners who want to keep Asia and Africa as vast colonies serving the interests of the West. But the peoples of Asia and Africa have declared eternal war on colonialism. Any attempt to defeat

the aims of this war will produce only estrangement between the white and non-white races. "Eastern World" seeks to bring to light developments which should convince every reasonable and fairminded man that Asia is making the best possible use of her recently acquired freedom. That is not done in any patronising manner. Very often, it is the Asians themselves who tell the stories of their countries and people.

I found "Eastern World" particularly useful to an African. Our sources of information on developments in Asia are very limited in this part of the world. And a very large portion of what is available here often gives a misleading picture of Asia and its peoples. "Eastern World" presents a picture of life and people which has much in common with what we have experienced in our own lives. Some of the problems that the people of Asia still grapple with are strikingly similar to our own. Others, of course, are different; like the problems of reconstruction, which freedom has brought directly on the Asians. Their solutions of the latter should broaden our own horizons and enable us to prepare ourselves for the day when we shall be free citizens in Africa.

On the other hand I found one "defect" in "Eastern World." While Asia is an entity for economic reasons, it has a major significance for world peace which needs to be constantly borne in mind. The significance is important because there are ties—blood, cultural and political—which link Asia and Africa in a way which he progressively given the attention it deserves. "Eastern World," at least those copies I have seen, does not seem to have been keen to present this other aspect to Asian developments.

Very many African countries have Asian communities which no longer look forward to the day when they shall return to Asia. Very many of them have become first-class citizens of their countries of adoption. Others have isolated themselves from the peoples of Africa but do not regard themselves as part of Asia.

This state of affairs creates a situation where we find problems which throw into bold relief the essential links between Asia and Africa. No picture of

Asian life today would be complete which did not include them.

To take one example: At the moment India and Pakistan are at loggerheads with South Africa over the issue of the way in which the latter treats her Asians. The quarrel has in it the sparks of a future war on the question of race. When that day comes—I hope we shall produce statesmanship on time to avert this calamity—no major Asian country could be interested. South Africa has her Indian, Chinese, Arab and Malay communities and very many of these maintain strong cultural links with the countries of their origin.

The point I want to stress in all this is that the Asians in Africa are sufficiently important in numbers and potentialities to deserve inclusion in any picture of Asia which claims comprehensiveness. But then, they cannot be taken out of their context. This means that the environment in which they exist requires portrayal as well. In this light, what is happening in Africa might be very well regarded as part of the larger picture of the Eastern World.

Nobody would really lose if "Eastern World" widened its scope to record the march of

events in Africa as well. I would certainly extend the field over which it was ready and win for itself millions of new friends in Africa, as well.

In spite of this, however, "Eastern World" is a magazine which no African who yields any form of influence in his community should not read. It gives a picture of life in a world dominated by the man of colour. It reports on what the man of colour is doing to solve those problems which very many white men consider insoluble.

("Eastern World": Subscription 25/- per annum, published by "Eastern World" Ltd., 45 Dorset Street, London, W.1)

NEW BOOKS

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 9d

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Mashruwala 2/8

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box III. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Masboulal Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited, Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

—ATTRACTIVE—
SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Self Check Fancy Volles with Block
Designs 45" 4/11 yd

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Fancy USA Floral Volles 38" 4/11 yd

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Floral Bembergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

FOR...
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

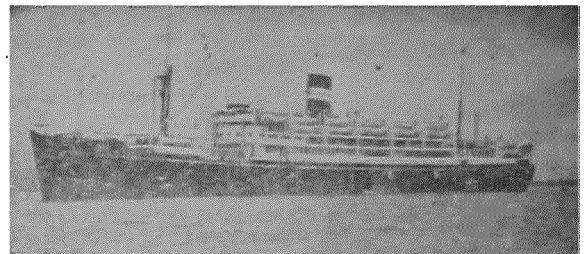
**GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS**

73 BEATRICE STREET, DURBAN

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Jan., 29. Sailing February 3
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without	food	21-3-0

Muslim Special Food	£11-10-0	Ordinary Food	£4-17-6
Hindu Special Food	£10-3-0	Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay.

THE central theme of Mr. Nehru's recent speeches at various places in India was the proposed military alliance between Pakistan and America. He condemned it as an anti-Asian step towards world war, a step that would reverse the process of liberation that is going on in Asian countries, over and above bringing war right to India's doors. The proposed pact would change the whole complex of the outstanding issues between India and Pakistan and it would become very difficult, if not impossible, to solve them.

Mr. Nehru categorically declared that India would never accept foreign military aid in any shape or form nor allow foreign troops to land on Indian soil, thus setting at rest the feelers put out by communists, whether India would accept arms aid from communist countries in case Pakistan received arms aid from America.

Mr. Nehru asserted that military aid in any shape by a friendly nation would be thankfully rejected and any attempt at aggression by any country will be resisted by India with all its might.

He said that India had, in certain fields, registered achievement beyond expectations. Some people abroad had grown rather anxious at India's progress. They did not like a prosperous and strong India to come into existence too soon, because India did not always fall in line with the policy of other countries, and because the more prosperous and stronger India was, the greater would be her weight elsewhere.

The Prime Minister of India, however, refused to enter an armament race on this or any other question, stating that the only way to defend India was to have stout hearts, to work hard and to put an end to petty squabbles.

In the meanwhile six communications have been exchanged on this subject between the Prime Ministers of India and Pakistan. Both the Prime Ministers have stood fast on their views, which they have publicly expressed.

In reply to the recent protest note sent by the Pakistan Government, the Government of India has expressed its inability to muzzle public opinion in India regarding possible American military aid to Pakistan.

In a note to Pakistan Government the Government of India further regrets its inability to prevent the people from expressing their legitimate concern over developments in Pakistan which affect the relations between the two countries. The note to Pakistan points out that public organisations, including the Congress Party, cannot remain indifferent to the thoughts and feelings of the people who have been deeply agitated by reports of American military aid to Pakistan.

The note repudiates the suggestion that the Congress Party is conducting an organised campaign against Pakistan. Far from rousing anti-Pakistani feelings, the Congress Party's circular is designed to direct the minds of the people in the right direction and to prevent public demonstrations from taking an anti-Pakistani character. The Congress circular specifically directed that there should not be condemnation of the United States or Pakistan, as such but the attention should be focussed on the policy that inspired a military alliance between America and Pakistan. The Government of India draws Pakistan's attention to the fact that the guidance of the Congress Party had a salutary effect on public opinion. It asserts that, as a result of this, no untoward incident occurred in the expression of such deep concern felt in India over this matter.

The Government of India further emphasises that the proposed military understanding between Pakistan and U.S.A. is viewed with great concern not only in India but also all over the world. It points out that opposition to the proposed alliance has been voiced in almost every country in the South Asian and Arab regions.

While the tension continues between the countries in regard to proposed military alliance between Pakistan and America, the official experts of India and Pakistan conducted their talks in New Delhi in a very friendly and informal atmosphere. They discussed the preliminary issues relating to the Kashmir dispute for nine days, and according to a joint communique issued after the conclusion of the talks, they made satisfactory progress.

Among the items that came up for discussion in considerable detail were the quantum and character of the armed forces to be maintained in Kashmir, the

local authorities to be in charge of the administration in areas west and north of the cease-fire line, and the mechanics for certifying that tribesmen and Pakistani nationals had actually withdrawn from Kashmir in terms of the U.N.C.I.P. resolution of August 13, 1948.

These delegations will now report to their respective Prime Ministers and it is presumed the talks will be resumed soon at official level, probably at Karachi.

It would be too optimistic to expect speedy resolution of outstanding differences at an official meeting of this kind, of issues which have defied solution for the last five years. What is of vital significance is that, for the first time, India and Pakistan tackled this problem directly at an official level and in an advisory capacity.

It is only after the settlement of the preliminary issues that the two Prime Ministers will be in a position to name the Plebiscite Administrator and request the Government of Jammu and Kashmir to formally induct him into office.

Kashmir's political circles are not optimistic about the outcome of the experts' talks in New Delhi. The Government of Kashmir, under pressure from the rank and file of the National Conference (the party in power), may soon be called upon to face the Government of India with a request to tell Pakistan in "plain terms" that a plebiscite in Kashmir is out of question if that country does not desist from accepting in any shape or form foreign assistance in arms and equipment.

The National Conference members, it is clear, are not at all satisfied with the present attitude of the Governments of India and Kashmir over the question of the United States-Pakistan arms pact. Efforts are already on to force the leadership to adopt a firmer and more realistic attitude on the issue. This feeling is so strong and widespread that the National Conference leadership, when faced with the demand for a change of attitude, can ill-afford to ignore it. The issue is expected to be raised at the convention of the Jammu National Conference on January 11, 1954.

The foundation stone of the building in which will be conducted research work in nuclear physics was laid on an extensive site in Bombay by the Prime Minister of India, Mr. Nehru. Research on atomic energy was started as long ago as a

year before the atom bomb was dropped on Hiroshima. The work will be continued in the new building.

The new home of the Tata Institute of Fundamental Research is a gift to the nation by the House of Tatas, the Central Government and the Government of Bombay and, when complete, will enable the country to keep pace with the progress of science in what the Prime Minister described as the period of transition before the atomic age.

Mr. Nehru said that it should be realised that in the modern world other nations had made great strides, while India remained backward. Why? It was because they exploited science and learnt new things and acquired power through science. India had either merely to copy those countries or learn fundamentals of sciences herself. If we copy others, then we will have to depend on them and they will have the upper hand. If free India was to be made strong, it was necessary that it should make progress in fundamental sciences. This might not bring immediate results. By spending money on the study of fundamental sciences, the country's basic power was bound to increase. It was with this intention that the Government of India had set up a number of science laboratories in several parts of the country. In fact the progress made in India in this sphere during the last five or six years was such that hardly any other country would have anything like that during such a short period.

Mr. Nehru declared that India had no desire to manufacture atom bombs nor had she any interest in it. Her object was to find the extent of utility of nuclear power. India possessed the ability to develop her resources, though they were not as great as the country would wish, and the institution for which the foundation stone was laid was an attempt in the direction of such developments.

The Prime Minister said the work in connection with the development of atomic energy would be done in two parts. The first part would be absolutely secret. Personally he did not like any secrecy being maintained about the work. But, unfortunately, other countries kept the work on atomic energy a secret. If India wanted to have any association with those countries, they wanted it to be kept a secret, even if India did not want it so.

Dr. H. J. Bhabha, Chairman of the Atomic Energy Commission of India, will be in charge

of the Institute. India has vast resources of fissionable materials and these materials would be used to generate atomic energy within three years.

At Hyderabad Mr. Nehru performed the opening ceremony of the building of the Central Laboratories for Scientific and Industrial Research. The outstanding feature of this Laboratory's equipment was the large variety of pilot plants, which could be used for processing the raw materials of this area in accordance with the new knowledge that might be created in these laboratories.

During the past fortnight there had been a plethora of conferences of various political parties, trade union organisations and Social and Science Congresses.

The Praja-Socialist Party held their convention at Allahabad. The party adopted the future election manifesto. There was a split in the party over the question of alliance of the Provincial Socialist Party and the Communists in Travancore-Cochin for the coming elections in that State. The convention over-ruled its chairman, Acharya Kripalani and decided to inquire into charges that a joint election campaign had been launched by Praja-Socialists and Communists in Travancore-Cochin.

The Convention called upon the Indian Government to give up its "inferior membership of the British Commonwealth and free itself from the economic and strategic apron strings of Great Britain. The Party passed a ten-point foreign policy resolution and demanded a firmer policy in regard to foreign possessions in India.

The Communist Congress, which met at Madurai in South India, pledged itself to work for the replacement of the Nehru regime by a "Government of democratic unity." It outlined the Party's attitude towards peace and the foreign policy of the Government, the formation of united fronts inside and outside legislatures and the question of unity in trade union and peasants' organisations.

The Communist Party urged the withdrawal of the Kashmir issue from the United Nations as "it was now being used to create division between India and Pakistan." According to a spokesman of the Party, the Communists would enter into electoral alliance with the Praja-Socialist Party to defeat the Congress on condition that

the Praja-Socialists would not revert to their anti-Communist attitude after the elections for the purpose of forming Government with other parties.

The Bureau of Mines have made a very important discovery of gold and radio-active minerals on the eastern coast. These deposits, to be found in a continuous belt from West Bengal to Orissa, had been deemed "rich" by experts. But considerable drilling would be required to find the gold content. Besides gold, uranium and zircon too has been discovered. Drilling operations have already been started to find out the quantity of gold and other minerals in the area with an eye to their exploitation.

Mr. G. Latchana, Krishikar Lok Party representative in the Andhra Cabinet, resigned his ministership on the issue of Andhra State's capital. The Krishikar Lok Party has forged an alliance with the Communists on the capital issue. Now with the exception of the Praja-Socialist Party led by Mr. T. Vishwanatham, Finance Minister, all other Opposition parties and groups are now ranged against the Ministry. Consequently the Government might be defeated in the coming session of the Andhra State Assembly.

The Deputy Chief Minister of Andhra, Mr. N. Sanjive Reddy, declared in a statement that the Congress was already preparing for general elections in the State. Even if the Ministry should fall and general elections became inevitable, it would be good for the political climate and morale of Andhra.

He disclosed that already he had been negotiating with various leaders of the Congress and non-Congress parties about possible elections in June. "With Mr. Prakasam on our side," he said, "this time stands a bright chance of securing a stable majority.

The Chief Minister of Orissa, Mr. Naba Krushna Chaudhri, is understood to have decided to vacate his office. He had constantly expressed his desire to devote his entire time to the Bhoodan movement of Acharya Vinoba Bhave. He is believed to have intimated his decision to the Congress High Command

Mr. Hare Krishna Mahatab, the former Chief Minister of Orissa and Mr. Nityananda Kanungo are mentioned as possible successors to Mr. Chaudhri.

Pakistan Government's decision to release Khan Abdul

Ghaffar Khan, popularly known as the Frontier Gandhi, after incarceration of six years, was welcomed with relief by India. From Prime Minister downwards, every Indian prayed for and urged release of this great leader who had fought shoulder to shoulder with the Indian leaders for India's independence and devoted his whole life to the service of the people. India did not make any representation on Frontier Gandhi's continued captivity of fear of being misunderstood in the foggy atmosphere prevalent between the two countries.

The High Power Commission for reorganisation of States on linguistic bases is not likely to begin functioning before the middle of February as neither Mr. Fazal Ali, the chairman of the Commission, nor Mr. Pannikar could be relieved from their present posts in Orissa and Cairo respectively.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 8s.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P, Bag, Phoenix, Natal.

Bookkeeping is your stepping-stone to commercial success. Learn by The School of Accountancy's famous home study methods, proved by 44 years of successful educational service. The successful way to efficiency in bookkeeping.

Full particulars from:

The School of Accountancy, P O Box 4592 (Z), Johannesburg.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT
You will find this world-famous antiseptic ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.
Comforts aching FEET!

On

the cut

or scratch

that may fester

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

CLEAN • SAFE • GERMICIDAL

DOESN'T PAIN • DOESN'T STAIN

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Murry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	8	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	8	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Addr:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffir-corn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

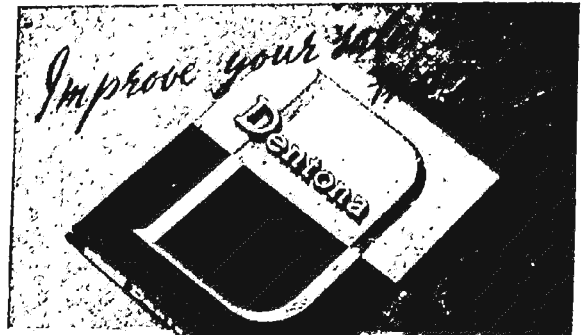
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
gabs,
tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN ROYAL BLUE Regd.
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO
JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS. P.O. Box 354
BULAWAYO

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN P.O. Box 1492
SALISBURY

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Phone 4010 Trust Mansions NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૫
તા. ૨૯ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે રૂને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ગાંધીજીના સિદ્ધાંતોને અનુસરવાથીજ જગત પ્રગતી કરી શકશે

વૃદ્ધા ખાતે બળબ વાડીની સામે બંધાયેલ ગાંધી જ્ઞાનમંદીરનું પચીસ હજાર ઉપરની માનવબેઠની સમક્ષ ઉદ્ઘાટન કરતાં હોદ્દાના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ કહ્યું હતું કે, સ્વર્ગસ્થ જમનાલાલ બળબનું સ્વપ્ન ખરું પડ્યું છે. બીજા પશુ ધણી લોકોના મનમાં આવી સંસ્થાની જરૂર જણાઇ હતી. મહાન નાનું અને સુંદર છે. પરંતુ તેની અંદરની વસ્તુઓ દુનીયાને અત્યંત અગત્યની છે. તેમણે કહ્યું કે, આચાર્ય વિનોબા ભાવેએ ગાંધીજીની શીલસુશીને વિજ્ઞાન અને અધ્યાત્મ જ્ઞાનના એકીકરણ તરીકે વર્ણવી છે. વિનોબાજી એક મહાન આત્મા છે અને તેઓ જે કંઈ પણ કરે છે તે ઉડે વિચાર કર્યા પછી જ કરે છે. વિજ્ઞાન આજની દુનીયાને માટે ધણું જ જરૂરી છે.

પશ્ચિમના દેશોએ વિજ્ઞાનદ્વારા ધણી પ્રગતી કરી છે. તેના ઉપયોગ તેઓએ લગાવક હથેલીઓ ભેળા કરવામાં અને બીજા લોકોને દબાવેલા રાખવામાં પણ કરેલો છે. વિજ્ઞાનનો ખોટી દિશાએ ઉપયોગ થયો છે અને જેઓએ તેમ કરેલું છે તેઓ જાતેજ તેના ભોગ યજ પડ્યા છે.

વિજ્ઞાનનો ઉપયોગ માનવીના ભક્ષા માટે થવો જોઈએ કે તેણે પોતાનું વિશ્વાતક કાર્ય ચાલુ રાખવું જોઈએ એ દુનીયાની સમક્ષ મોટા પ્રશ્ન ઉભેલો છે.

મહાત્મા ગાંધીજીએ આપણને શાંતી અને અહીંસાનો પાઠ શીખવેલો છે—અને વિજ્ઞાનનો ઉપયોગ શાંતી ભયાં અને રચનાત્મક ધ્યેયને અર્થે કરવામાં આવશે કે કેમ એ સવાલના ઉકેલનો આધાર તેના પર રહેલો છે.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે એજ સવારે હું મહાત્મા ગાંધીજીના નિવાસની પવિત્ર ભૂમી પર ગયો હતો. તેમની ઝુપડીમાં બેઠો હતો ત્યારે અનેક વિચારો અને અનુભવો મારા મનમાં ઉપરિચિત થયા. સારી અને નરસી વસ્તુઓ સાથની આખી દુનીયાનું ચિત્ર મારી સમક્ષ ખડું થયું. આ દુનીયામાં આપણે મહાન સત્યોનો સામનો કરવાનો છે. તેનો ઉકેલ આપણે કેવી રીતે લાવીશું.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે હોદ્દામાં આપણે યાત્રાએ નીકળેલા છીએ. એ યાત્રા દસ કે પંદર વ્યક્તિઓની નથી. હોદ્દાના સઘળા લોકો તેમાં ભાગ લઈ રહ્યા છે.

મહાત્મા ગાંધીજી હમેશાં લોકોને જાગૃત કરવા અને દરેક રીતે આગળ વધારવા ઇચ્છતા હતા.

તેમનું જીવન ઉંચલી પ્રજાને જાગૃત કરવામાં વ્યતીત થયું હતું. તેમણે ઘણું કામ કર્યું હતું પરંતુ વધારે મહત્વની તે એ કામ કરવાની તેમની રીત હતી. તેઓ તે પોતાનું કાર્ય ખુરું કરી ગયા. હવે હોદ્દાના લોકોએ આર્થિક વિકાસને માર્ગે અંતથી કામ કરવાનું છે. ગાંધીજીએ તેઓ સમક્ષ રજુ કરેલા આદર્શ તેઓએ ભૂલવાના નથી. ગાંધીજીએ બેશક હોદ્દાના લોકો પરત્વેના કાર્ય તરફજ લક્ષ આપ્યું હતું પરંતુ તેઓ જે કહેતા હતા તે સમસ્ત દુનીયાને લાગુ પડતું હતું.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે આઝાદી પ્રાપ્ત થતાં હોદ્દા દુનીયાના દેશોમાં સમોવહીયું બનેલું છે. એથી દુનીયા સાથેના તેના સંબંધ વધારે અગત્યનો બન્યો છે. દરેક બાબતમાં તેણે પોતાનો મત આપવાનો છે કારણ આધુનિક દુનીયામાં કોઈ પણ દેશથી અગળા યજને રહી શકાય તેમ નથી.

પરંતુ હોદ્દાની પ્રજાએ એ ભુલવું નહિ જોઈએ કે તેના દેશના આધાર દેશની અંદરના કાર્ય પર રહેલો છે, નહિ કે બહાર. તેઓ દેશની અંદર ખુબ કામ કરવાનું છે અને બની શકે ત્યાં અન્ય દેશોને મદદ કરવાની છે. બીજા દેશો શું કરે છે તે તે જાણવાની નથી. જો તેઓ પોતાનું ઘર સંભાળી નહિ શકે તે બીજાની વાત તેઓથી નહિ કરી શકાય.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે લોકોએ ગાંધીજી કહી ગયા છે તે સમજવાનું છે અને તેનું મનન કરવાનું છે. તેમણે નિર્દેશલો માર્ગ નિર્ભય લોકોનો નથી. બહાદુર, મજબુત અને મહેનતુ લોકોનો છે. નવ ભારતની રચના માં તેઓએ પોતાની શક્તિ રોકવાની અને સહકાર આપવાનો છે. આ માર્ગે તેઓ જાત મહેનતથીજ પ્રગતી કરી શકશે. ઉપરથી યતા હુકમેથી નહિ. તેઓએ જાતી કે ભાષા ભેદો રાખવા નહિ જોઈએ. એ લોકોમાં જામલા પાડનારા છે.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે હોદ્દા ઠારીયામાં લશ્કર મોકલ્યું હતું તે યુદ્ધને માટે નહિ પરંતુ સેવા અને શાંતીને માટે. ઠારીયા સ્વતંત્ર બન્યું એટલે સૌથી પહેલું કામ તેઓએ બીજા દેશોમાંથી લશ્કરોને હટાવી લેવાનું કર્યું. હોદ્દા ઠારીયામાં પોતાનું કાર્ય મહાત્મા ગાંધીજીના સિદ્ધાંતો અનુસાર કર્યું હતું.

બળવાન રાજ્યોના શંક સાથે નહિ જોડાવાની તેઓની નીતી છેવટે સમજાઇ છે. અને ઠારીયાના બંને પક્ષો હોદ્દા પર વિશ્વાસ જૂકતા થયા છે.

એજ રીતે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ તરફથી પાકીસ્તાનને લશ્કરી મદદ આપવાની દરખાસ્તથી ઉપરિચિત થએલી સ્થિતિમાં પણ તેઓ પાકીસ્તાન કે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ પ્રત્યે શાંતિ બરાબર નહિ જોઈએ. તેના પરિણામોના તેઓએ શાંતિથી વીચાર કરવો જોઈએ અને તેમાં ગાંધીજીનું શિક્ષણ કેટલું કામ આવી શકે એ વિચાર કરવો જોઈએ. આપણે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ તેમજ પાકીસ્તાન તરફ મૈત્રી રાખવા ઇચ્છીએ છીએ. હોદ્દા અને પાકીસ્તાન પડોટી યો છે અને પડોટીઓ વચ્ચેની તકરાર બંને દેશોને હુકસાનકારક છે.

પ્રજાસત્તાકે દિનનો શ્રી. નેહરુનો સંદેશો

નીચેનો સંદેશો યુનીયનમાં હોદ્દા ખાતેના હાઇ કમીશનરની ઓફીસ દ્વારા આવેલો છે:

જાન્યુઆરી તા. ૨૬, આપણા પ્રજાસત્તાકની જયન્તિનો આનંદનો તેમજ જમા ઉધાર પાસાં નવાસવાનો દિન છે. તેમજ આપણી સમક્ષ આખી ઉભેલાં મહાન કાર્યોમાં આપણે ચિત્ત કરી પરોવવાનો આ દિન છે. સઘળા પ્રામ થવાની સાથેજ આપણી જવાબદારીઓ પણ વધતી જાય છે. સંગઠન, હિંમત, દ્રઢતા અને ભૂતકાળમાં જે સિદ્ધાંતોએ આપણને માર્ગ દર્શન આપેલું છે તેજ સિદ્ધાંતોના પાલનથી આ યુથીયને આપણે વડી જઈશું અને જે નવ ભારત આપણે સરજી રહ્યા છીએ તેના પાયા મજબૂત બનાવી શકીશું.

આ શુભ દિવસે હું પરદેશમાં વસતા આપણા સઘળા સ્વદેશ બંધુઓને મારાં વંદન અને શુભેચ્છા પાઠવું છું.

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

પહારગામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરયાની ફરતી.

પ્રાથમ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE 33-2651

MASTER BROS.
(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ
હેલ્થવેલ મરચાંદારી એન્ટ ટાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ ઠાપડ, કુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટ્સ—બીબી બાબકો' માટે
બન બતનો માલ. તેમજ ફેપરીબીન ન્યૌરન્ટ સાડીઓ
વીગેરે માટે દબારે લ્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા સલામત છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનીસબર્ગ.
ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની દુવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે સુસાફરી કરવા પરે બેઠા અમારી મારફતે પુર્કામ કરો.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, દુસ્લટ, અસ્માત, ખેરબ્લાસ, વિગેરેના વીમા અપે
ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપટા લખાવવા રેવન્યુ ક્લેમિયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચોસ્ટ્ર લીધા, ચોર્કસાયર
ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એજન્ટ: મણીભાઈ ભાણુભાઈ મલીચોરવાળા.

દરેક બતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ મોઠા મેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અર 15' વખણાએણું સુરતી લુચું મેવ, મમરા, બાંઠીઆ, બજીઆ,
પાતરા વિગેરે દરદેશ તાજ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ઢંક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આજુ 1/6 રતલ; મોટી કલીનું લસણુ 1/6 રતલ; ગોળ બાસ
કોટ 10/6 ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસકોટો 16/0 ડઝન; ક્યુરી તથા
સેવલી પાન થી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોબના બનર ભાવથી મળશે.

રેથી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંઝ, વેગણુ.
શોકટાની શોંઝ, કુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. થી. ૭-૬ થી થી. ૧૦ તું
પારસલ બનાવી પોરટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, -આંબા ૬ળ૬ તથા
લીલી ૬ળ૬ની મોસમ આજુ થઇ છે. કાચી કેરી પણ ૬વે મળી સકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોર્કરોમ, ડરેસીંગ રૂમ, સ્નાઈડ રોમ્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તલન કીકાયત ભાવે ખરીદી સકરો. બંને પધારી લાભ લેવા સુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

ને હમારી ફેમરેમ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ પધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૯ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.

આખરે સત્યનો જય થશે

હિંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂનું સંસ્થાનવાદ પર અને આફ્રિકામાં વર્તતા બતીલિદ પરનું સ્પષ્ટ વક્તૃત્વ આફ્રિકા તેમજ બંધાર સખત ટીકાનું લોગ બનેલું છે. સઘળી ટીકાઓ બુના વિચારો અને પ્રયાગોને વળગી રહેનારાઓ તરફથી જ થઈ રહી છે કે જેમના હકાડા હવે ભરાઈ રહ્યા છે. જેઓએ વિધિ ના ક્ષેત્ર વાંચવાની તકલીફ લીધી છે તેઓને આ વસ્તુનું સત્ય ઠસી ગયું છે. શ્રી. નેહરૂ, હીંદ અને હીંદીઓની જેઓ ટીકા કરી રહ્યા છે તેઓએ એટલું તો સમજવું જ નેઈએ કે તેઓ ની ટીકા તેઓના પોતાનાં ડ'ખતાં હૃદયનું પ્રતિબંધ છે. જેઓ અસત્યમાં જ રચ્યા પચ્યા છે તેઓને સત્ય વસ્તુ સાંભળવી પ્રિય નથી લાગતી. હીંદના ભૂતકાળ તરફ આંગળી ચીંધ્યા દરવાને કશો અર્થ નથી. પોતાના ભૂતકાળને માટે હીંદ જવાબદાર નહોતું. તે પરદેશી ઝુંસરી નીચે સળડી રહ્યું હતું અને તેથી તેના માલીકના હુકમો ઉઠાવવા ઉપરાંત કશું પણ કરવા ને તે અશકત હતું. પોતાની આઝાદી પુનઃપ્રાપ્ત કર્યા બાદ તેણે જે સિદ્ધ 'કથુ' છે તેની દુનીયાને ઈર્ષા થઈ રહી છે. કારણ હીંદના જેવી દશામાં મુકાયેલા કોઈ પણ દેશથી હીંદે પાંચ વર્ષના અદ્યક્ષમયમાં જે સિદ્ધ કરેલું છે તે કહી સિદ્ધ થઈ શક્યું નથી તેમ થઈ શકે નહિ. સઘળી બહીઓ એક રાતમાં નદ થઈ શકતી નથી. એ વસ્તુની દક્ષિણ આફ્રિકા પાસેથી કોઈ આશા રાખતું પણ નથી. પોતાની એપાર્ટહેડની નીતીના બચાવમાં દક્ષિણ આફ્રિકા વખતોવખત હીંદની અસ્પૃશ્યતા સામે આંગળી ચીંધ્યા કરે છે. એ બહી હજુ પણ હીંદમાં હસ્તિ ધરાવી રહી છે

તેનો કોઈ ઇન્કાર કરતું નથી. તે હસ્તિ ધરાવી રહી છે તેની હીંદને શરમ થઈ રહી છે. પરંતુ હીંદ સરકાર હવે તેને માટે દોષિત ઠરતી નથી કારણ તેણે તેની વિરૂદ્ધ કાયદા કરેલા છે. એથી વિરૂદ્ધ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર તો એ બહીને ઘણાજ વધારે ખરોળ સ્વરૂપમાં કાયદાથી સ્થાયી કરવાની હક લઈ રહી છે. અમારી ક્ષિયાદ તેની સામે છે. પ્રજા તો જેમ તેને દોરવામાં આવે તેમ દોરવાય છે. એ તેને સારે રસ્તે દોરવણી આપવામાં આવે તો કાળે કરી સૌ સાફ થઈ રહે પરંતુ આજે તો તેને ઉધે રસ્તે જ દોરવામાં આવી રહી છે. અને તેનું પરિણામ આખરે તકલીફમાં જ આવી શકે અને તે એટલે સુધી કે એક યા બીજી બાબુ પૃથ્વી પરથી તદન ઉખડી જશે. પરંતુ આખરે તો સત્યનો જય થશે. એટલે ઇશ્વરના કાલુન સુજબ અસત્ય અને અનિષ્ટને પોષનાર દરેકે દરેક વ્યક્તિ અને વસ્તુનો નાશ જ થશે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં અસત્ય અને અનિષ્ટને કોણ અને શું પોષી રહ્યું છે એ સૌ કોઈ જાણે છે. એટલે આખરે પરિણામને વિષે કશી શંકા રહેતી જ નથી. પછી ભલે સત્ય અને ન્યાયને પોષનારને ગમે તેટલા સંકટો સહેવાં પડે. ખ્રીસ્તી ધર્મ ટકી રહે તેટલા ખાતર ઇશુખ્રિસ્તને કુસપર ચઢવું પડ્યું હતું. તેને જ ખાતર ઇશુખ્રિસ્તને ફરી પાછું કુસપર ચઢવું પડશે.

સમસ્ત દુનીયામાં આજે સત અને અસત વચ્ચે ઢંદ ચાલી રહ્યું છે. એજ વસ્તુ આપણા પોતાની અંદર પણ ચાલી રહી છે. જે વસ્તુ આપણે બંધારે જોઈ રહ્યા છીએ એ આપણું પોતાનું જ પ્રતિબંધ છે. આપણી પોતાની જ આપણે સાંભળ લઈ એ અને આપણી અંદરના અનિષ્ટ

તત્વોને તાળે નં થઈએ તો બંધારની વસ્તુઓ આપોઆપ જ ઠેકાણે આવી જશે. જે સત્તા ઓના હાથમાં આજે દુનીયાનું તંત્ર રહેલું છે તે સત્તાઓને કામ, ક્રોધ અને લોભને વશ ન થાય તો સઘળું સાફ થઈ જશે એમ એમને અને યશોજ. એટલે ક્રોધ હીંદને, કે હીંદના વડા પ્રધાનને કે હીંદીઓ, જેઓ દુનીયાના સઘળા લોકોને માટે સત્ય અને ન્યાય માંગી રહ્યા છે, તેઓનો નથી. ક્રોધ તેઓનો છે કે જેઓ મિથ્યાભિમાન, અર્થ અને સત્તાના કદી સંતોષી નહિ શકાય તેટલા લોભ, અને તુમાખીના પાપમાં સપડાઇ જઈ બુદ્ધિહીન થઈ ગયા છે. “વિનાશકાળે વિપરીત બુદ્ધિ”નો આ તાદ્રશ્ય દાખલો છે. તેઓ

ની બુદ્ધિ એટલી હીન થઈ ગઈ છે કે સત્ય વસ્તુ તેઓ નિહાળી શકતા જ નથી. કેવળ શ્રી. નેહરૂ, હીંદ કે હીંદીઓ તેઓ નાં તિરસ્કારના લોગ નથી બનેલા પરંતુ જે કોઈ તેઓને ખરો માર્ગ સુચવે તે સઘળાજ તેઓ ના તિરસ્કારના લોગ બનેલા છે. સેન્ટપોલસ ઠથીફલના આન્સેલર કેનન એલ. જે. કોલીન્સ અને પ્રીટનના મગ્ગર પક્ષનું રાષ્ટ્રીય પત્ર ‘હેલી હેરલ્ડ’, જેની ટીકાઓ અમારા વાચકોની જાણ માટે આ અંકમાં અન્ય સ્થળે આપવા માં આવેલી છે, તેઓ પણ પ્રીટન, આફ્રિકા, યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને દુનીયાના પ્રત્યાઘાતી બળોમાં શ્રી. નેહરૂના જેટલાજ અપ્રિય થઈ પડેલા છે એ વિષે જરાયે શંકા નથી.

નોંધ અને સમાચાર

સળ યુનાને લાયક નહિ ગણાય મેરીટઅર્ગની મેજસ્ટ્રેટ કોર્ટના મી. સી. જે. બ્રુડનફોર્ડે શોલ્ટઝ નામનો રેલવેનો નોકર જેના પર એક આફ્રિકનને મંબીર શારીરિક હુમ કરવા ના ધરાવાઈ કરેલા હુમલાનો અને સાધારણ હુમલાનો એમ બે આરોપો હતા, તેને માટે યુનેનાર દરખા પહેલા આ માટે પા. પનો દંડ અથવા એક અઠવાડીયાની કેદની સજા અને બીજા યુના માટે પા. ૨૦નો દંડ અથવા એક માસની કેદની સજા કરી છે. એ કેસની વીગત નીચે પ્રમાણે છે.

અમરસોંગ નામનો એક ૧૯ વર્ષનો યુવાન ડીસેમ્બર તા. ૨૦મીએ સવારે સાગ દસ વાગે રીચમન્ડના રસ્તા પર સાઇ કલ પર જતો હતો. એક મોટર તેની નજીકથી પસાર થતાં તેના ખભા પર કંઈક અપડાયું. પછી તેણે જોયું કે એક દોરડાને છેડે એક હોઝપાઇપ જેવું બાંધેલું હતું અને તે મોટરમાં ખેંચી લેવામાં આવ્યું. એ મોટર રેશન વેચન હતી. તેનો પાછલો ભાગ બુલ્ડો હતો અને બે માથુસો તેમાં ખેડેલા હતા.

મોટર આજળ ચાલી અષ અને સોએક વાર દુર તેણે જોયું કે એક નેટીવ છોકરો ચાલ્યો જતો હતો. મોટર તેની બાજુથી પસાર થઈ અને નેટીવને તેણે જમીન પર પડી જતાં જોયો અને ફરી ઉઠ્યો નહિ. બે નેટીવ ની પાસે ગયો ત્યાં તેણે તેને બેબાન અચર્યામાં જોયો, તેના મળામાં દોરડા નો ફાંસો હતો અને છેડે લાંબી હોઝ પાઇપ હતી. રસ્તેથી પસાર થતા

કોઈ ગેરવ્યવસ્થાને જોયા ત્યાં સુધી તે તેની પાસે બેસી રહ્યો. નેટીવે કોર્ટ માં જુબાની આપતાં કહ્યું કે ડીસેમ્બર તા. ૨૦મીના તે ફેકસરીલ રોડ પર ચાલતો જતો હતો. મોટરનો અવાજ તેણે સાંભળ્યો અને તે રસ્તાની દાબી બાજુ પર છેડે ચાલ્યો જતો હતો. મોટર પસાર થતાં તેને ગળે અમાનક આંચકો લાગ્યો. થોડેક દુર તે ધસડાયો અને પછી પડી ગયો અને બેબાન થઈ ગયો. બાનમાં આવતાં તેણે જોયું કે તેને પાટાપીંડી થઈ રહ્યા હતાં. ગળા પર અને ખભા પર તેને થયેલાં જખમો કોર્ટ સમક્ષ બતાવ્યાં.

આ કૃત્ય કરનાર ત્રણ માથુસો-એક ડરીલ્ડ કરી રેલવેનો નોકર હતો અને બીજા શોલ્ટઝ અને વીરસર તેના બે મિત્રો હતા. ત્રણે ૮-૪૫ વાગે રેશન વેચનમાં સહેલ કરવા જતા હતા. જુબાનીમાં ડરીલ્ડે કહ્યું કે તેઓને હેલુ હોઝપાઇપથી સાપ છે એમ નેટીવ ને ફક્ત બહીવડાવવાનો હતો. તેણે કહ્યું વીરસ મોટર હાંકતો હતો અને આરોપી શોલ્ટઝ અને તે પોતે પાછળ ખેડેલા હતા.

સાક્ષી વધુ જવાબો આપતાં સંકેત્યા તો હોવાથી મેજસ્ટ્રેટને તેને ધમકી આપવી પડી કે જો તે ખરોબર જવાબ નહિ આપે તો કામદા સુજબ તેને આઠ દિવસની અથવા તો ખરોબર જવાબ નહિ આપે ત્યાં સુધીની જેલની સજા થશે.

પછી તેણે કહ્યું કે દોરડાં અને હોઝ પાઇપનો શોલ્ટઝે ઉપયોગ કર્યો હતો અને તેનો એક છેડો કાર સાથે બાંધેલો

હતો. તેણે કશું કે શોલ્ટરે દોરડું અને હોઝપાઇપ સાઇકલપર જનાર હોઠી પર ફેંક્યું અને ફરી નેટીવ પર ફેંક્યું હતું.

શોલ્ટરને ઉપરોક્ત સગ કરતાં ગેલ્ડરૂટે તેને પતિ અને એક બાળક હતું તે અને જે જેલની સગ કરવા

સગ તેના જેવા માનસના લોકો, જેઓ ખીન-ગોરાના બન અને લાગણી ઓ માટે બહુ માન ધરાવતા નથી, તેઓન તેવાં કૃત્યો કરતાં અટકાવવાને માટે પુરતી નથી. આનો અર્થ તેો એવ યથો કે ખીન-ગોરાઓથી સુરક્ષિત તાથી રરતે ફરી પણ નહિ શકાય.

નેઇએ, થ્રીટનેને કોઈમાં એક મહાન શક્તિ અને વમ ધરાવનાર મીત્ર મળેલ છે જેણે ઠોમનવેલ્થની તવારીખમાં મોટો ભાગ ભજવવાનો છે. પરંતુ થ્રીટનની નીતી ઘડનારાઓ એક વાત સહેલાઈથી ભૂલી જતા જણાય છે. ઠોમનવેલ્થના ધણા ભાગોમાં હોઠી ઠોમની અત્ય તેઓ ભૂલી જાય છે. સંસ્થાનોમાં જેટલા આપણા લાભો રહેલા છે તેટલાજ હોઠના પણ રહેલા છે. કેનીયા, મહાયા, શીજ, મોરી-શયસ, થ્રીટીસ ગીયાના અને વેસ્ટ ઇન્ડીઝના ભાગોમાં પ્રબળ જીવનમાં હોઠીઓનાં હિતો પણ રહેલાં છે. સંસ્થાનેતો વર્ધાવટ કેવી રીતે ચલાવાય છે તેની જોખમદારી થ્રીટીસ સરકાર ની પોતાની જ છે. પરંતુ ભ્યાં ભ્યાં હોઠીઓના લાભ સમાયેલા હોય ત્યાં હોઠની સાથે મસક્ત કરવી એ ઠકા પણ બરેલું જણાય.

છે અને ગોરાની પોતાની પ્રાંતબ્ધા પણ ઉતારી પાડેલી છે. સરકાર દક્ષિણ આફ્રિકાની પરિસ્થિતિનો જરાયે ખ્યાલ કયો વિના પોતાની યોજનાઓ આમળ વધ.યેં જાય છે. તેનું ઘણું ખર્ચ કામ અધ્યજી અને ઝાંઝાના નીર જેવું છે. એમ કહેવું કે ગોરાપર અને તેના સુધારા પર ભય ઝડૂંમી રજી છે અને ગોરાઓ કાયમ લડાઈની સ્થિતિ માંજ રહેવું પડશે એ ડેમોક્રેસી અને ખ્રીસ્તી ધર્મને વીધેના તેઓના ખ્યાલ કે શોભારપદ નથી. એપાર્ટહેડની પાછળ ભલે ખરી બાવના રહેલી હોય તે દેશ કે ભય રહેલો હોય કદાચ રાજકીય પક્ષને તે ક્યતી વાત હોય પરંતુ ઇશ્વરની અધર ઇચ્છા તેની પાછળ છે એમ કહેવું બીલકુલ યોગ્ય છે.

કાયમને માટે સ્વદેશગમન થી ઝીચુબાઇ પ્રવાસી દ્યુઇસ-ટ્રીપાર્ટથી લખી જણાવે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી હમેશને માટે રીટાયર થઇ સ્વદેશ જતાં દ્યુઇસટ્રીપાર્ટના હોઠુ સેવા સમાજના સર્વ સભ્યો તેમ ના કુટુંબીજનો તેમજ જોહાનીસબર્ગ ના અનાવિલ સમાજના સર્વ સભ્યો તેમજ ડરબનના અનાવિલ સમાજના સર્વ સભ્યોને તેઓએ આજ સુધી બતાવેલા રનેઠ ગ્રેમ અને લાગણી માટે ટેંગના અંતરથી આભાર માનું છું અને તેઓ સઘળા સુખી, આનંદ માં અને આપ્યાલ સ્થિતિમાં રહે એવી મારી પ્રજી પ્રાર્થના છે.

સરકાર સુધારાનું રક્ષણ કરતી નથી
ઇન્સ્ટીટ્યુટ એફ રેસ રીસેચન્સના ડાયરેક્ટર મી. કવીનટન વ્હાઇટે જોહાનીસબર્ગમાં લોરેશન એડવાઇઝરી બોર્ડઝની વાર્ષિક રેપોર્ટ સમક્ષ કહ્યું હતું કે સરકાર કહે છે કે તે દક્ષિણ આફ્રિકામાં સુધારાનું રક્ષણ કરી રહી છે પરંતુ હું નથી માનતો કે તે તેમ કરી રહી છે. હમણામાં સરકારે પસાર કરેલા કાયદાઓથી તેણે એ સુધારાની કોમલ ઘણી ઘટાડી દીધેલી

વર્ણ અને જાતીભેદ પર થ્રીટનના પ્રતિષ્ઠિત પાઠરીનું મંતવ્ય

લંડનના સેન્ટ પોલ્સ કથીડ્રલના ચાન્સેલર કેનન એલ. જે. કોલીન્સે ગયા સ્વીતારે કથીડ્રલમાં પ્રવચન કરતાં થ્રીટનને ઉદ્દેશીને જણાવ્યું હતું કે: આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં જે ભય ઉપજાવનારી ઘટના બની રહી છે તેનો ફેલાવો આખા આફ્રિકા ખંડમાં થઇ રહ્યો છે. પરંતુ આપણા પોતાના વર્તનથી એ ભયમાં વૃદ્ધિ થઇ રહી છે.

થ્રીટીસ ઇન્સાઇ પરથી આફ્રિકનેને વિશ્વાસ ઉઠી જવા લાગ્યો છે. વર્ષો આફ્રિકનેની ન્યાયા માગણીઓને જે કે ટકો અ પે છે ખરાં પરંતુ તેઓની જતિ ગોરાની વલણ સ્વિકારવાની જ હોય છે. સેરેટસે ખામાને પરબ્રાઇટ કરવાનું આપણું પગલું, કેનીયામાં ધોર અન્યાયોની આપણી નીતી, સેન્ટ્રલ આફ્રિકામાં આફ્રિકનેની ઇચ્છાઓની વિરૂદ્ધ જઈ ફેરેશન રચ.પી દેવાનું આપણું પગલું, યુગાન્ડાના આફ્રિકનેના રાજ કખાકાને પ.સ્ટ્રટ કરવાનું આપણું પગલું એ સઘળાંની અસર આફ્રિકનેને આપણા પરથી વિશ્વાસ ઉઠી જવાની થઇ છે. ચર્ચોએ પણ તેઓ કોલોનીયલ ક્રાઇસીસના ગજવામાં હોય તેવી છાપ પાડેલી છે. આપણને યાદ કરતાં શરમ થાય છે કે યરમ્યુડાનાં એક કથીડ્રલમાં વર્ણુભેદનો ખચાવ કરવાનો પ્રયત્ન કરનાર આપણા એક નેતા જ હતા કારણુ અમેરીકાના ડેલર ગુમાવ વાનું જોખમ આપણાથી નજ ખેડી શકાય.

આફ્રિકને સાથેના વ્યવહારમાં સરકાર ન્યાયના સાધારણ માર્ગોને જતા નહિ કરી દે તેનો ખરેખર ખ્રીસ્તીઓએ આગ્રહ રાખવો જ નેઇએ.

કોલોનીયલ સેક્રેટરી, કે કોઇ પણ અવરનર કે કોઇ પણ સરકારી અમલદારે ન્યાયની અદાલતનું સાધારણ રક્ષણ આપવા વિના અમલ ચલાવવો માનવ હકોની વિરૂદ્ધ જ ગણાય. થ્રીટીસ સરકારના ન્યાયનો નીયમ ગોરા ને લાય પડે છે તેટલોજ કાળાને પણ લાય પડે છે એ ખ્રીસ્તીઓએ હસાવવું જ નેઇએ. વર્ણ અને જાતીભેદનો ચર્ચોએ વચન અને કર્મ બનેથી વિરોધ કરવો નેઇએ.

રંગ વર્ણુઓ સાથેના સંબંધમાં ખ્રીસ્તીઓની સત્યનિષ્ઠાની ખરી કસોટીનું સ્થળ દક્ષિણ આફ્રિકા છે. પરંતુ મહાન સરકારની જાતી ભેદની કુટીલ નીતીનો થોડોકોએ બકાફૂરી ભયો વિરોધ કરેલો છે તે સિવાય અન્યાયની સામેની આફ્રિકનેની લડતમાં ઘણા સામેલ થયા નથી.

મહાન અને તેમના સાથીઓના ખીન ગોરાઓ પરના વધતા જતા નાસ પ્રવર્તનનો ચર્ચો તરફથી ખુલ્લે ખુલ્લો વિરોધ થયા બાદ જ આ દેશ ના ખ્રીસ્તીઓથી દક્ષિણ આફ્રિકાને લગતી બાબતોમાં દખલગીરી કરવાનું મંથ કરી શકાય.

આ દખલગીરીઓનો દક્ષિણ આફ્રિકાના રથાનીક લોકો વિરોધ કરે એ સમજી શકાય છે, પરંતુ જે ધર્મને આપણે ઉપદેશ દઇ રહ્યા છીએ તે ખરો છે એ આફ્રિકનેને બતાવી આપવામાં બીજતા, કે થ્રીટીસ હિતો વિષેની કે ખ્રીસ્તી સંગઠન વિષેની ચીંતા આપણી આડે આવવી નહિ નેઇએ.

માં આવે તો તેની નોકરી ચાલી જાય એ વસ્તુ ખ્યાલમાં લીધી હતી.

કોટ તરફ પુરેપુરાં ગાન સાથે અમારે કહેવું નેઇએ કે ઉપરોક્ત ઠેસ માં મેલ્ડરૂટે યુનેગારને યુનાને લાયક સન્ન કરેલી નહિ ગણાય. યુનેગાર બહુ સહેલાઈથી છુટી ગયો છે અને

હિંદ પર લંડનનું 'ડેલી હેરલ્ડ' થ્રીટનના મજુર પક્ષનું રાષ્ટ્રિય પત્ર 'ડેલી હેરલ્ડ' હોઠની આઝાદીના છઠા વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે એક અગ્રવેળમાં જણાવે છે કે ઠોમનવેલ્થના દેશોમાં હોઠીઓને લગતા સત્તાલોપર થ્રીટીસ સરકારે હોઠ સાથે મસક્ત કરવી

વિવિધ ખબરો

એક સાથે પાંચ વાહકાને જન્મ આપનાર ગાય

એરેજ ડ્રીરેટમાં આવેલ કુનરટાડ માં એક ગાયને પાંચ વાહરડાં અપેતર્થી છે-ચાર વાહરડી અને એક વાહરડો. તેને એક માસ થયો અને બધાં સારી હાલતમાં છે. બે વાહરડીને પહેલાં થોડા દિવસ બાટલીથી દુધ પાવું પડેલું પરંતુ પછીથી સાધારણ રીતે ગાયને ધાવતી થઇ ગઇ છે. બીજાં વાહરડાં ઓને બીજી ગાયો મારફતે દુધ આપ વામાં આવતું હતું. ત્રીયાયા બાદ થોડા દીવસ ગાય ઘણી નમળી હતી. ગાય ના સાલીક મી. લો સ્વાટનું કહેવું છે કે આવો બનાવ દક્ષિણ આફ્રિકામાં બસકે ફુનીયામાં કદી બનેલો જણાયો નથી.

ની બનેલી નવી રીજ્યનલ એરગનાઈ-એશનના સભ્ય અને એમ મનાય છે. ટરકી અને પાકીસ્તાન આ સંસ્થાના બે મુખ્ય સ્થંભો છે.

ઇજીપ્ટ સુકેલા યુનાઇટેડ કીંગડમ ના અધીકારીઓ પર આરોપ

ઇજીપ્ટીયન મીનીસ્ટ્રો એફ નેશનલ આઈડન્સ વર્ણો પાછો આક્ષેપ સુકયો હતો કે બરતરફ થયેલી સુરલીમ અધર ફૂડ કામરોમાંના થ્રીટીસ મીનીસ્ટર મી. માઇકલ કેસવેલ અને થ્રીટીસ એરિ-એન્ટલ કાઉન્સિલર ની ટ્રેકર ઇવાન્સ સાથે સંબંધ ધરાવી રહ્યા હતા. થ્રીટીસ એસેમ્બલીએ આ બાબતનો ઇનકાર કર્યો હોવા છતાં આ આક્ષેપ સુકવામાં આવ્યો હતો. હેવાલ જણાવે છે કે અધરફૂડના સભ્ય મી. હસન અશમવીની મોટરકાર ત્રણ વખત મી. કેસવેલના બારણે જોવામાં આવી હતી. મીનીસ્ટ્રોએ ઇનકાર કર્યો હતો કે મી. ઇવાન્સે ઇજીપ્ટીયન અધીકારી ઓને જણાવ્યું હતું કે તેઓ અધરફૂડ ના સભ્યો સાથે મળ્યા હતા. પોલીસો એ જણાવ્યું કે અધીકારીનો સુરલીમ અધરફૂડની શાખા પાસેથી વાયરલેસ

શસ્ત્રોની મઠક માટે અમેરીકાને માંગણી
'ન્યુયોર્ક' ટાઇમ્સમાં વોશીંગ્ટનના એક સમાચાર મુજબ 'ન્યુયોર્ક' રેટ તેમજ ડીફેન્સ ડીપાર્ટમેન્ટ, ઇરાક અને સૌદી અરેબીયાની મીલીટરી એઇડ માટે માંગણીપર વીચાર કરી રહ્યા છે. આ બંને દેશો, પાકીસ્તાન, ટરકી, ઇરાક, સૌદી અરેબીયા અને પરશીયા

ટ્રાંસમીટીંગ યંત્રો, હથિયારો, કારની નાખર પ્લેટો મળી આવ્યા હતા. મુસ્લીમ ક્ષત્રિયોના "સુખીમ ખાખડ" ડો. હસન એલ-ફુટેખીને ટ્રાયલ માટે રેવોલ્યુશન ટ્રીબ્યુનલ સમક્ષ લાવવા માં આવશે. તેમના પર જનરલ નગીબના રાજને ઉચ્ચત્વા પાડવા કાવચ્ચ રચવાનો આરોપ છે.

મગનલાલ કાળીદાસ ચૌહાણ, ખમ્બન ચીઓ : શ્રી હાકોરબાઇ હરીબાઇ, લક્ષ્મીબાઇ નારણ, અંકુબાઇ ખી. મહેતા. સમશાન કમીટી : શ્રી. વસનજી

રણછોડજી દેશાઇ, મગનલાલ કાળીદાસ ચૌહાણ, હાકોરબાઇ હરીબાઇ, લક્ષ્મીબાઇ નારણ, ગોરારબાઇ વાલા લક્ષ્મણ.

છે (૨) જેગ અને તેમ બંધી બે વર્ષ ની અંદર સીટીઝન રેજીસ્ટ્રેશન પુરું કરવામાં આવશે.

—મલાયાના સખત ઇંગ્લિશન કાયદા ઓને લીધે આઈનીઝ મંદીરમાં પાદરી ઓની ઘણી આજ છે.

—યુનાઇટેડ રોટસની સેનેટ આર્ડ્સ સરવીસ સખ કમીટીએ જાણવું કે યુનાઇટેડ રોટસ એર ફોર્સ એટમ મોટમ અને ખીબ ખાસ યંત્રો માટે ફુનીયામાં ડેર ડેર રોટોવ બેઝો યનાવશે. લાગતી વળખતી સરકારોએ યુનાઇટેડ રોટસને મંજુરી આપી છે.

—ઉત્તર રોડેશીયાના એક ગામમાં એક સ્ત્રી મીસીસ નેલી ઈફિમને નીચે ના પુરા દર્શો સાથે યાજક જનમ્યું હતું. ત્યાંના વહેંચી નેટીવો આથી અચ્છો પાખ્યા હતા અને તેમના નેતાના કહેવા મુજબ તેને હોરપીટલ માં લઇ જવામાં આવ્યું હતું ત્યાં તેમને જાણવું કે યાજક સામાન્ય અને તંદુરસ્ત છે. લોરોને આથી સંતોષ થયા.

—કરાંચી પાસે પાટા પરથી ઉતરી પડેલા પેટ્રોલના એક ડબ્બા સાથે "પાકીસ્તાન મેલ" અચડાયો હતો. લગભગ ૫૦ થી ૧૦૦ મૂસાફરો મરણ પામ્યા હતા અને ૩૦ ઘાયલ થયા હતા. પાકીસ્તાનના પરદેશ ખતાના મંત્રી મી. મકેમલ જહૂલ્લાખાન તેમાં મુસાફર હતા અને તેમને થોડું વગ્યું હતું. સખત બડકા અને તાપને લીધે સપાટવા મુસાફરોને કોઇ બચાવી શક્યું નહીં.

—સીલોનના વડા પ્રધાન સર જોન કોટલેવાલે કોલંબોમાં જાણવું કે એપ્રિલની ૨૮મી અને મેની ૭મી તારીખ વચ્ચે કોલંબોમાં એશીયન વડા પ્રધાનોની કોનફરન્સ ભરવાનો તેમને વીચાર છે. આ કોનફરન્સમાં તેઓ તેમના દેશને લગતી મુશીબતો વીશે ચર્ચા કરશે.

—ન્યાયાધીશ, સેક્સમેન અને પત્ની સાથે દલીલો ન કરવી. પહેલાંને નેહને નમન કરવું, ખીબને નેહને યારણું બંધ કરવું અને ત્રીજને નેહને ઘરની બહાર જતાં રહેવું.

નવાં પુસ્તકો
ગાંધી - સાહિત્ય
દિલ્હી ડાયરી ૧૦ ૦
કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત
સંસાર ધર્મ ૬ ૦
ગીતા મંથન ૭ ૬
જીવન શોધન ૮ ૦
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓપીસ
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

દ. આ.ના મજુર પક્ષે જાહેર કરેલી ખીન-ગોરા પ્રત્યેની નીતી

છજીશીયનો હવે એકજ પત્ની કરી શકશે

ગ્રેસીડન્ટ નગીબની ફેમીલી રીફોર્મ કમીટીએ નક્કી કર્યું છે કે ખાસ પરવાનગી વગર કોઇ છજીશીયન એક થી વધુ સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરી શકે નહીં. કમીટીએ જાણવું કે છુટા છેડા વખતે બાળકની મા તે જ્યાં લગી ઉમ્મર લાયક થાય નહીં ત્યાં સુધી તેનો કબજો રાખી શકે. છજીશીયન સ્ત્રીઓ આ જાતના કાયદા માટે માંગણી કરી રહી હતી.

રોષ્ટર ફુનીયાના લોકોને સૌથી વધારે સમાચાર આપે છે

યુનાઇટેડ નેશન્સની એડ્યુકેશનલ, સાયનટીફિક અને કલચરલ આરમનાઇઝેશને વર્લ્ડ ન્યુઝ એજન્સી વીશે એક હેવાલમાં જાણવું કે મોટા ક્ષેત્રમાં વધુ વહેંચણી માટે બધી એજન્સીઓ માં રોષ્ટર સૌથી પ્રથમ છે. હેવાલ મુજબ ફુનીયાના ૫૫ ટકા જેટલા લોકોને રોષ્ટર દ્વારા સમાચારો મળે છે. અમેરીકાની એસોસીએટેડ પ્રેસ અને ઇન્ટરનેશનલ ન્યુઝ સરવીસ ફુનીયાના ૬૫ ટકા જેટલા લોકોને સમાચાર આપે છે. ૩૦ ટકાથી વધુ લોકો ફુનીયાની પરીસ્થિતી વીશે સોવિએટ ન્યુઝ એજન્સી "ટાસ" મારફતે જાણે છે. ફુનીયાના લગભગ ૧-૩ ટકા જેટલા લોકોને કોઇ પણ એજન્સી મારફતે વર્લ્ડ ન્યુઝ મળતા નથી.

કેવે કેવે હિંદુ સોસાયટીની પાંચ મી વાર્ષિક સભા

રવિવાર તા. ૧૭, જન્યુઆરીની, મેસર્સ પંડીતજી એન્ડ કુ. ના મંકાન માં શ્રી વસનજી રણછોડજી દેસાઇના પ્રમુખપદે મળી હતી. મંત્રી શ્રી મગનલાલ કાળીદાસ ચૌહાણ અને ખમ્બનચી શ્રી હાકોરબાઇ હરીબાઇ તરફથી સંરચાના કાર્યને લખતો હેવાલ અને હિસાબ રજૂ કરવામાં આવ્યા પાદ નીચેના કાર્યકર્તાઓની સુલખી યજ હતી:

પ્રમુખ : શ્રી વસનજી રણછોડજી દેશાઇ; ઉપ-પ્રમુખ : શ્રી લક્ષ્મીબાઇ નારણ, મંત્રી : શ્રી મગનલાલ કાળીદાસ ચૌહાણ; ઉપ-મંત્રી : શ્રી ગુલાબ બાઇ અંકુબાઇ મહેતા, ખમ્બનચી : શ્રી હાકોરબાઇ હરીબાઇ.

કમીટી સભ્યોમાં પ્રમુખ : શ્રી. વસનજી રણછોડજી દેશાઇ, મંત્રી : શ્રી

હાજી આફ્રીકાના મજુર પક્ષે પોતાની નીતી જાહેર કરતાં એક હેવાલ માં જાણવું કે કેપમાં, કલરડ નેટીવ અને એશીયાટીક મતદારોના મતાધીકાર ના હકોમાં ઘટાડો કરવાની તેઓ વીરુદ્ધ છે. હેવાલમાં ખીન-યુરોપી મતાધીકારો વીશે સત્તાવાર નીતી જાહેર કરવામાં આવી હતી.

કલરડ મતદારો
(૧) કેપમાં કલરડ મતદારોને જે હકો છે તેને ખીબ પ્રાંતોમાં લાગુ પાડવા નોંધ્યો.
(૨) મતાધીકાર હકો સ્ત્રી અને પુરુષો બન્નેને લાગુ પાડવા નોંધ્યો.
(૩) રંબના કારણે કોઇ પણ કલરડ મતદારને, પાર્લામેન્ટમાં, પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલ અથવા ટુલ કાઉન્સીલમાં સુલખા નાલાયક ઠરાવાય નહીં.

આફ્રીકન મતદારો
(૧) હાલ કેપમાં જાણેલા તેમજ મીલકતો વાળા આફ્રીકનો પાર્લામેન્ટ માં ત્રણ પ્રતીનીધીઓ સુલખે છે. આ હક પાર્લામેન્ટમાં, ટ્રાંસવાલ માટે ત્રણ, નાટાલ માટે બે અને ફ્રી સ્ટેટ માટે બે પ્રતીનીધી માટે વધારવો નોંધ્યો.
(૨) આ જાતનું પ્રતીનીધીત્વ પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલમાં પણ યવું નોંધ્યો.
(૩) દરેક પ્રાંતમાંથી બે સેનેટરો સુલખા નોંધ્યો એટલે કે કુલ ૮ સેનેટરો સુલખા નોંધ્યો.
(૪) મતાધીકાર માટે અબ્યાસનું પાંચમું ધોરણ હોવું નોંધ્યો.

—નોર્થન રોડેશીયન "ગવર્નમેન્ટ ગેઝેટ" મુજબ નાઇરોબી અને ડરબન વચ્ચે અકવાડીયામાં બે વાર રેગ્યુલર સરવીસ ચાલુ કરવા ઇસ્ટ એફ્રીકન એરવેઝ પાસે લાઇસન્સ માટે માંગણી યજ છે.

—મુંબઇમાં રમગણોની એક ટુકડીના મુખ્ય મથક પર દરોડો પાડી કરટ્ય ના અધીકારીઓએ પા. ૧,૩૫,૦૦૦ નું સોતું જપ્ત કર્યું છે. ગીરકુતાર કરવામાં આવેલા અચુક માણસોના શરીર પર તેમના કપડા નીચે સોતું ખાંધેલું મળી આવ્યું હતું.

(૫) મ્યુનીસીપેલીટીઓમાં, જુદા જુદા વોર્ડોમાં રહેતા નેટીવોએ ૧૦ ટકા જેટલા કાઉન્સીલરો સુલખા નોંધ્યો. આમાં લખતા વાંચતા અને ૧૨ મહીનાના વસવાટની લાયકાત હોતી નોંધ્યો.

એશીયાટીક મતદારો
કેપમાં એશીયાટીકને કલરડ જેટલા મતાધીકાર હક છે. આ હક ટ્રાંસવાલ અને ફ્રી સ્ટેટમાં પણ આપવો નોંધ્યો. હાલના કાયદાએ મુજબ નાટાલના હાઈલેન્ડોને તેમના પ્રાંતમાં જ ગોંધી દેવાયા છે. યુનીયનમાં હાઈલેન્ડોની હીલચાલ પર બંધન કરવાની લેખર પક્ષ વીરુદ્ધ છે.

(૧) હાલના સંજોગો મુજબ નાટાલ માંના હાઈલેન્ડો પુરુષોને પાર્લામેન્ટમાં ત્રણ સભ્યો, પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલ માં ત્રણ સભ્યો અને બે સેનેટરો સુલખાવો હક હોવો નોંધ્યો.

(૨) હાઈલે પ્રતીનીધીઓ તરીકે સુલખા માટે રંબનો ભેદ હોવો નોંધ્યો નહીં.

(૩) મ્યુનીસીપેલીટીઓમાં લગભગ ૧૦ ટકા જેટલા કાઉન્સીલરો સુલખા નો તેમને હક હોવો નોંધ્યો.

"સોશીયેલીસ્ટો તરીકે માનવતાની આગળ વધતી ઉત્તરીને માન્ય રાખી એ છીએ અને આ પાયા મુજબ ઇંડરશીયલ અને કલચરલ વીભાગમાં ખીન-યુરોપીઓની ઉત્તરી મુજબ અમારી નીતીમાં ફેરફાર થશે."

પર સુરણ

—એલપ્પા ટાપુ આગળ મેડીટરેનીયન માં જે કોમેટ તુટી પડ્યું હતું તેનો કુલ ખર્ચ ઇન્ટરયોરન્સ મારકેટને ૬ લાખ પાઉંડ થશે.

—સીલોનમાંના ૯ લાખ હાઈલે સેટલરો ને લગતા સત્તાલો પર ચર્ચા કરવા હાઈલેના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂ અને સીલોનના વડા પ્રધાન સર જોન કોટલે વાલ દીલ્હીમાં મળ્યા હતા. સંબળાય છે કે આ વાટાઘાટોથી હાઈલે બે મુખ્ય લાભો થાય છે. (૧) સીલોનમાં વસ્તા અચુક વર્મના હાઈલેઓને રીપેરીએટ કરવાની માંગણી સીલોને સંબેલી લીધી

શબ્દરી

લેખક : દાંતિ બી. મહેતા (જે'બર્ગ)

શબ્દરી એ રામની મહાન વક્ત્રુ થઈ ગઈ છે એટલે સંક્ષિપ્ત પરિચય તો આપણુ કેટલાએને દરો કિન્તુ એના પુર્વ જન્મનો ખ્યાલ ધણુએને ન હશે. એ મહાન દેવી સમાન ભક્તવંતુ આરંભતું જીવન કુંઠમાં અને રમ્ય કંઈ છું :

શબ્દરી એ પ્રાચીનકાળના એક બીલ રામની કુંવરી હતી એમ મનાય છે. પિતાશ્રી એક રાજા હોવાથી એના બચપણુ કાળના દિને અતીવ આનંદ માં વિત્યા હોય એ સ્વાભાવિક છે. શબ્દરી નાનપણુથી જ પ્રભુ ભક્તિમાં વધારે ધ્યાન દેતી હતી.

ન્યારે શબ્દરી ઉંમર લાંબક થઈ ચારે એના પિતાશ્રીએ એના લગ્ન ગાળ્યા. આવતી કાલે શબ્દરીના લગ્ન હોઈ, એ કારણે રાજ્યમાં ગનેા રંજક ગીતો, ગવાઈ રહ્યા હોય, બીજી તરફ શરણાઈઓનો મધુર ધ્વની સંભળાતો હોય. સઘળે તોરણો, અને પુષ્પોના હારોથી તે નગરને ભણે નૃતન જીવન નહીં આપું હોય એવું કંઈક મનોહર દેશ બાસતું હતું.

સંખ્યાકાળનો સમય હતો. શબ્દરી એની જ્નેતા સંગ પ્રભુ ભક્તિ કાળે ગંદિરે ગઈ હતી. ગંદિરેથી પાછા ફરતાં શબ્દરીની દ્રષ્ટિ એક એક પર પડી. જેમાં અસંખ્ય બકરાં-ઘેટાં જેવામાં આંખા તેથી તેણે તેની માતુશ્રીને પ્રશ્ન કર્યો : “મારી વહાલી જ્નેતા, આ ઘેટાં-બકરાંને શા માટે અહીં ગોંધવામાં આંખા છે? રાજ્ય માં સૌ આનંદનો દલાવો લુટી રહ્યા છે અને આ અતિ માંગલિક પ્રસંગે એમને જોલ! તે કેવું? એમને વાડા માં ચરવા છોડી દોને!” આટલું બોલી રહ્યા પછી તેની માતાએ પ્રત્યુત્તર આપ્યો : “બેટા, કાલે તારા લગ્ન છે અને અતિથિઓ આવશે તેમને જમવાને કંઈક સાઈં જોજન તો કરવું પડશે ને?” આવા જ્નેતાના મુખના વેણુ સમૂળી શબ્દરી તો રતબધ થઈ ગઈ અને કશ્ચળનક સ્વરે બોલી : “શું માતા! આ બધા નિદોષોનો પ્રાણુ લેવાના છે? હું પરણું તેમાં આ સઘળાંઓનો મારા લીધે વધ?” ઉપયુક્ત બોલોપરથી માતાએ એને સમજાવી અને પોતાનો રથળ લઈ ગઈ.

રજનીનો સમય થયો હોય, શરણાઈ એા અને ભગિનીઓના મધુર ગીતોએ બીજા માંગલિક સુવર્ણ પ્રભાત સુધી રજા લીધી હોઈ અને તેજ ક્ષણે રાજ્ય માં સઘળા નિદ્રાધીન થઈ રહ્યા હતા. આવા વિશ્રાંતિના કાળે પણુ શબ્દરીને પેલા ઘેટાં-બકરાંનીજ વાત યાદ આવે. “મારા લીધે એમને પ્રાણુ શા માટે?

એનાથી મને શો લાભ? હું જો અહીંથી ચાલી જઈ તો એમને પ્રાણુ બચી જાય.” આમ વિચારી, સંકલ્પ કરી, ઘેર અંધારી રાત્રીએ એકલી સર્વ રનેલીજનોને છોડી સદાને માટે ધરેથી ચાલી નીકળી.

રજની દેવીની વિદાય પછી બાનુદેવે પોતાની સવારી જોડી સૃષ્ટિપર પ્રવેશ કર્યો. આજે જન આવવાની હતી. સાહેલીએ શબ્દરીને શણુમાર કરવાને તત્પર હતી. તેની શોધ કરવામાં આવી કિન્તુ તે મળીજ નહીં. જેવે નગરમાં અને આસપાસ સઘળે ગોતતા માં આવી પરંતુ કોઈ રથળે પણુ એને પ્રતિભાગ ન જણાયો. આથી સર્વ નારાજ થઈ ગયા. એ તો ક્યાર ની એક અરણ્યમાં ભટકતી થઈ ગઈ હતી. જન આવે તે પહેલાં તે રાજ્ય માં ફરત મોઢલી રાજાએ શબ્દરીના બનાવના સમાચાર આપ્યા. આથી જન ત્યાંજ અટકી. સગા-સંબંધી એા નિરાશ થઈ પોતાના ધર તરફ પાછા ગયા. પેલાં ઘેટાં-બકરાં આરોગનારા ન આંખા એટલે નિદોષ જીવેને છોડી દેવામાં આંખા. આ પ્રમાણે શબ્દરીએ ઘેટાં-બકરાંના પ્રાણુ માટે પોતે જનક-જ્નેતાનો ત્યાગ કર્યો. આ પરથી પણુ આપણને અવસ્ય ખ્યાલ આવશે કે બીજાની પુત્રી હોવા છતાં એમના વિચાર કેટલા અત્યુત્તમ હતા!

દુશ્મે અને પાનવેલાથી ઘેરાયેલા એક હરયાળા વનમાં એ ભટકતી ભટકતી એક નાની ગુફા નજીક આવી ચડી. ત્યાં તેણીની એક બીજા પુરૂષને દયા ઉત્પન્ન થઈ અને શબ્દરીને પોતા ની જોડે રાખી. ઘેર વનમાં, આજી બાજી મતુખ્ય ન હોવા છતાં તેમને બંનેનો પ્રેમભાવ એક બંધુ-ભગિની પ્રમાણે જ નિત્યના માટે રહ્યો. બંને આનંદોથી દિને વિતાવ્યા જાય છે. અરણ્યના કંદુળ, ફળાદિ એ એમને મુખ્ય ખોરાક હતા. શબ્દરી નો ધણો ખરો વખત પ્રભુ ભક્તિમાં જ પસાર થતો.

આ વાતને અતીવ વર્ષો વિત્યા બાદ, એક સંવાકાળે જે ક્ષણે વનનું વાતાવરણ જંગલી પશુઓના અવાજથી પ્રચંડ બની રહ્યું હતું, તેજ વખતે તેમની ગુફા આગળ એક શુદ્ધ ઋષિ આવી ઉભેલા જણુયા. (આ હતા માતંગ ઋષિ) તેણે શબ્દરી અને બીજા પુરૂષને વંદન કરી, તે રાત તેમની જોડે રહેવા વિનંતી કરી. આવા ગ્વાની અતિથિ પુરૂષને આસ્વાસન આપવું એ તો શબ્દરીનું કામ. શબ્દરીએ અતિશય પ્રણયપુર્વક માતંગઋષિને

સત્કાર કર્યો. રાત્રિનો સમય આવ્યો હતો. ગુફા માં બેથી ત્રણ માણસ નિદ્રાધીન કરી શકે એવી રિયતિ નહોતી. વળી જંગલ નાં અસંખ્ય પશુઓ એક બીજાને જોડે તકરાર કરી, આમનેમ દોડતા હોય એવું પ્રચંડ વાતાવરણ બાસતું હતું.

અતિથિની સેવા સારી રીતે કરવી જોઈએ. તેમને કોઈ પણુ જાતનું સંકટ નડવા ન દેવું જોઈએ. એમ વિચાર કરી, બીજે શબ્દરીને કહ્યું : “આજે આપ સાધુ મહારાજ સાથે ગુફાની અંદર સૂઓ. એ તો આપણા જનક સમાન છે. આપ મારી ચીંતા કરશો નહિ. હું તો લોકડા સળખાવી, ધુમ્પી કરી; અહીં બહાર પડ્યો રહીશ. દેવતાના પ્રકાશથી ટાક પણુ જંગલી પ્રાણુ મારી સમીપ ન આવે.” આટલું કહ્યા પછી સૌ નિદ્રાધીન થઈ ગયા.

આજે રાત્રિનું વાતાવરણ કંઈક જુદુંજ હતું. જંગલના સીંક, વાક, વજ, દીપડા, ઇલાદિ જંગલી પ્રાણુઓ એક બીજા સાથે લડી રહ્યા હતા. બીજા પુરૂષે સળગાવેજ ધુમ્પી (દેવતા) અલ્પ સમયમાં અલોપ થઈ ગઈ. રાત્રિ તદ્દન અંધારી હતી. પ્રચંડ તોડાનમાં દોડતાં દોડતાં એક વાઘ ત્યાં આવી ચડ્યો. કોંધી વાઘ બીજા પુરૂષને ઉધ ગાંધીજ લઈ ચાલ્યો ગયો અને તેનું રૂધીર પી, એક ઝરામાં દેખી ત્યાંથી જતો રહ્યો.

પ્રભાતનો સમય થવા આવ્યો હતો. અરણ્યનું વાતાવરણ તદ્દન શંત માલમ પડતું હતું. ફક્ત દુશ્મેની ડાળીઓપર પંખીઓ મધુર કહલોલ કરી રહ્યા હતા. સવિતા નારાયણ પણુ તીમરને નસાડી પ્રકાશને રેલાવી રહ્યાં હતાં. આજુ અનેક વાતાવરણ બધું જંગલનું દેશ અનેાણું બાસતું હતું. આતા સમયે શબ્દરી અને માતંગ ઋષિ લાંબા આરામ પછી જાગ્યા. બીજા પુરૂષને બહાર ન નીરખ્યો એટલે શબ્દરીએ અવસ્ય વિચારી લીધું કે એ પ્રભુ દરબારમાં જઈ જશે છે. નકકી જંગલી પ્રાણુ એ એને શિકાર કીધો છે. આથી તે અનહદ રૂદન કરવા લાગી. તેની ચક્ષુમાંથી રક્તની ધારા ટપકવા લાગી. એના માત-પિતાને ત્યાગ કીધો તેના કરતાં પણુ બીજા પુરૂષ જે એક જીવન નો સાથીદાર, જોઈતી સહાય કરતો હતો તેને ખોવાથી શબ્દરીને જીવનનો અંત આણુવો ગર્યું.

આવા કશ્ચળનક દેશથી માતંગ ઋષિનું હૃદય પણુ ક્ષેત્રથી ઉભરાઈ આવ્યું. છતાં વિશ્રાંતિ જાળવી, શબ્દરીને પ્રુપ પ્રુપ સમજાવી, મારા લીધે શબ્દરીએ બીજા પુરૂષને ખોધો છે એવું માની સાધુએ કહ્યું : ‘બેટા, હું તને મારી સાથે મારા આશ્રમમાં

લઈ જઈશ. હું તને પાળીશ અને પોશીશ.” આમ કહ્યા પછી બંનેએ નજીકના ઝરામાં રનાન કરી, બીજા પ્રકાશના આત્માની ચીર શાંતિ માટે પ્રણુ પ્રાર્થના કરી, એક બીજા-દિકરી પ્રમાણે ત્યાંથી નિત્યના માટે માતંગ ઋષિના આશ્રમ તરફ જવા નીકળ્યા. શબ્દરી જે જે દુશ્મે નીચે બેસી રામબજન કરતી તે તે દુશ્મેને છેલ્લા વેલ્લા નિદાળા દાર્દીક પ્રણુમ કરી લીધાં. આ રથળ છોડતાં શબ્દરી નું હૃદય દુઃખથી ઉભરાઈ આવ્યું. દુશ્મે પણુ શબ્દરીની નિદાયગીરીથી જાણે રૂદન કરી રહ્યા હોય એવું કંઈક કશ્ચ દેશ બાસતું.

આલતાં આલતાં, જે સમયે બાનુદેવ પોતાની સુસાકરીના અર્ધે માર્ગે આવી પહેંચ્યો હતો તે સમયે બંને જણુ આશ્રમે આવી પહેંચ્યા. માતંગ ઋષિ નો ચેલાએએ તેમને સારી રીતે આવકાર આપ્યો પણુ શબ્દરી બીજા છે એ તો તેમણે એના દેશપરથીજ નીરખી લીધું. એક બે દિન તો કોઈ કાંઈ જ ન બોલ્યું. ઋષિએ શબ્દરીને નજીક એક ઝુંપડી બાંધી આપી. તેમાં તે પ્રભુ ભક્તિ કરી, આનંદથી રહેવા લાગી. તે ચેલાએ કરતાં વહેલી ઉઠતી અને પ્રાર્થના માટે પુષ્પો, જળ, ઇલાદિ, જોઈતી ચીજો ગુરૂદેવ માટે હાજર કરતી. આ શબ્દરીની સેવા ચેલાએને ન ગમી. ન્યારે ગુરૂદેવ હાજર ન હોય ત્યારે શબ્દરીને આ ચેલાએ અનેક રીતે હેરાન કરતા. એક દિન એક ચેલાએ સરોવરે પાણી બરતાં શબ્દરીને લાત મારી, આથી તેમના સરોવરનું પાણી શબ્દરીના શ્રાપથી રૂધીર જેવું થઈ ગયું. ચેલાએને આજુ કારણુ સમજાવું નહિ. અને પાણી માટે કષ્ટ ભોગવવા લાગ્યા. તેમને પ્રુપ દુર જઈ પાણી લાવવું પડતું. આવા બધાં અપમાનો થતાં છતાં તેણીએ સાધુનું પ્રુપ રથળ નજ તંબું. એ તો નિત્ય ‘રામધુન’જ કર્યાં કરતી.

આ સમયે રામ-લક્ષ્મણ તેજ વન માં વરતા હતા. સીતાને રાવણુ ઉપાડી ગયેલા હોવાથી, રામ-લક્ષ્મણ બંને બાંધવો સીતાને ગોતી રહ્યા હતા. આવા સમાચાર ગુરૂદેવ તરફથી શબ્દરી ને મળતા. તેને અવસ્ય બાસતું કે રામ જરૂર જરૂર મારે ત્યાં આવશે. આવા હર્ષથી મારા રામને શું જમાડીશ તેની ચીંતા કરવા લાગી. જંગલમાં જઈ કળો શોધવા લાગી. તેવામાં તેણીને ખોરડીનું દુક્ષ મળ્યું. યુદ્ધ હલાવ્યું એટલે પાકા પાકા ખોર નીચે પડ્યા. “ખોર ખાટાં તો ન હોય ને? આરા પ્રભુને ખાટાં ખોર કેમ જમાડાય?” એમ વિચારી તેણીએ પાન નો હળીએ બનાવી, આખી આખી ગીડાં બીડાં ખોર તેમાં ખેગાં કર્યાં. ઘેર આવી, ઢોરના છાણુથી ઝુંપડીમાં

અને બારણામાં લીધી ઠાઠી નહન અનભ બનાવ્યું.

રામને અવશ્ય ખબર હતી કે, શયરીએ લગ્ન કર્યા વિના પોતાની આખીયે છ'દગી એની બકિતમાં ગાળી હતી. દને તે છુટી થઈ હતી. શયરી સમીપમાં જ વસે છે એમ જાણી રામ-લક્ષ્મણ શયરીને ત્યાં આવ્યા. શયરીએ અતિથિ દેખાને સદર્પ સત્કાર કરી, બોલનમાં પેલાં આખેલાં મીઠાં મોરો મૂક્યા. રામ-લક્ષ્મણે તે દર્પથી આરોગ્યા. રામના દર્શન માટે લાંબા કાળથી સોણજાં સેવતી શયરીએ, તેમનાં દર્શનથી પોતાના મનુષ્ય અવતારને પન્ય માન્યો.

રામ-લક્ષ્મણ શયરીને ત્યાં આવ્યા કે એવા દર્પ ભરેલ સમાચાર જાણી, માતંત્ર મરુપિ અને ચેલાએ પોતાના મુકામે શયરીને ત્યાંથી તેડી ગયા. શયરી પણ સાથે હતી. શયરીને ત્યાં રામ-લક્ષ્મણ પ્રથમ આવ્યા એ ચેલા

હેરાન કરેલી અને સરોવરમાં જળ ભરતાં લાત મારેલી એ સત્ય ઘટના રચી કરી. (આવા ચેલાએના પરાક્રમ થી માતંત્ર મરુપિને અનદદ દુઃખ થયું પણ રામ આમળ ચેલાએના અપમાન કેમ થાય? એટલે શાંતિ જાળવી ગીન જ રચા). આ સમાચાર જાણી રામે કહ્યું: 'તમે શયરી પાસે જઈ ત્રુટિ બદલ ખરા અંતઃકરણથી મારી માંગો અને તેમના ચરણ જળમાં મુકવા દો.' ચેલાએએ મારી માંગી તેણીને જનેતા સમાન અણી, ઉચકાને સરોવર જળમાં પગ મુકાવ્યો કે તુર્તજ જળ હતું તેવુંજ પ્રથમની માફક કાચ જેવું નિર્મળ થઈ ગયું. આ દશ્ય જોઈ ચેલાએને થયું કે આજ સુધી આપણે શયરીને લીલડી માની, દુર ઉભી રાખી, અનેક અપમાનો કર્યાં છે. જે કાર્ય રામથી ન થયું એ શયરીથી થયું. આથી શયરી પાસે અનેક મારી માંગી. શયરીએ તેમને

ખરેખર પ્રભુ ગાયું કે:— 'ઉચ-નીચ હું કાંઈ નવ જાણું મુજને બને મુજ જેવો રે.'

એટલે પ્રભુ પોતે કહે છે કે, 'મારી ખરા અંતઃકરણથી જે બકિત કરે એ મારો સત્ય લકન છે. પછી ભલે તે મને તે ન્યાત હોય.' વળી કહે છે કે: 'પૃથ્વીપર તમે અજ્ઞાન લોકો આવા અનેક વડાએ પાડી, ધંધાથી લોકોને નીચા પાડી દીધા છે. પણ અમારે ત્યાં એવા અજ્ઞાન લોકો નથી. તેઓ જ્ઞાની છે માટે એવા નકામાં વાડા અને ન બનાવીએ માટે જે સત્ય

બને તે સત્ય બકત...તેજ મારે મન ઉચો, પાકીના અન્ય બધા નીચા...'

બ્યારે વિશ્વ સર્જક જ આમ કહે છે તો પછી આપણે પામર મનુષ્યોએ આવા બનિય બેદબાવ શા માટે રાખવો જોઈએ?

આને પણ લોકો (ખાસ કરીને જહેનો) શયરીને દેવી સમાન અણી, તેની સાચી પૂજ કરી, તેમના જેવાં મદાન બકત થવાની અને રામના દર્શન કરવાની ખરી શ્રદ્ધા રાખે એજ વારતવિક અણાય.

અરતુ

અમૃત વાણી

અ યોધ્યાથી સાતેક ગાઉ દુર છાપ્યા ગામમાં બકિતના અવતાર જેવાં એક દંપતી રહે છે.

સરવરીયા બ્રાહ્મણ ગ્રાંતિ એટલે કંઈક સાંઈ દૂળ, અને દૂળ પ્રમાણે તેઓ પણ ધર્મધ્યાન કરે છે.

રામનવમીનો પવિત્ર દિવસ છે અને બ્રાહ્મણને ત્યાં પુત્ર જન્મ થયો, કૃષ્ણ નો અવતાર માની નામ રાખ્યું ધનશ્યામ.

પણ માતાપિતા પુત્રનું પુરું સુખ જોષ ન શક્યાં.

બાઇબાળીના હાથમાં ધનશ્યામ મોટો થવા લાગ્યો. એક દિવસ કોષ ના છોકરાને પલ્થર મારી કપાંક છુપાઈ ગયો.

બાઈ દોડતી દોડતી આવી બાઇને ફરિયાદ કરી.

“શું થયું મા!”

“તમારા ટિલાટે કયું.”

“અરરર.”

“સંમોડો છોકરાનો કાન જ ઉખેડી નાખ્યો છે.”

“બૂત થઈ ગઈ, એના વતી હું મારી માથું છું.” બાઈ મોલ્યો.

“જુદુ લાડો હોય તો ધરમાં રાખો, કંઈ તમને એ વહાલો છે ને અમારાં છોકરાં નાખી દેવાનાં?” બાઈ મોડી.

“હું એની ખબર લઈશ. હવે તમારે ફરિયાદ નહીં કરવી પડે.”

અને ધનશ્યામની ચારે બાજુ શોધ થવા લાગી પણ ક્યાંય પત્તો લાગ્યો નહોં છેક સાંજે બાઈ સાહેબ આવ્યા.

આવતાં વેત બાઈએ કાન પકડયો અને ખરાડો પાડ્યો “બોલ ક્યાં ગયો'તો?”

“રમતો'તો.”

“યોગ છોકરાને તે' માંજો'તો?”

ધનશ્યામ શું બોલે?

બાઇને શુરસો વધતો જતો હતો. તે બોલ્યો “કહે કે હવેથી ફરિયાદ નહીં આવે.”

ધનશ્યામે કહ્યું “બાઈ, કાલથી મારે વિષે ફરિયાદ નહીં આવે.”

અને બીજો દિવસે ધનશ્યામનો પત્તો ન હતો, બાઈ બાળીએ અનેક જગ્યાએ તપાસ કરાવી. સરયુને કાંઈ અને આસપાસ શોધજોળ કરી પણ પત્તો લાગ્યો નહોં.

અને પત્તો પણ શોધો લાગે? એને તો દબારોનો ઉદ્ધાર કરવો હતો. એ માટે તપ કરવાનું હતું. એ તો હિમાલય પહોંચી ગયો હતો.

હવે એ ધનશ્યામ નહોતો પણ નીલકંઠ હતો. છતાંય તપ પુરું નહોતું થયું અને એવામાં રવામી રામાનંદનો બેટો થયો.

અને નીલકંઠ રવાગી સહજનંદ બન્યા. અમૃત વાણી રેસાવી ધર્મ અને સમાજનો ઉદ્ધાર કર્યો.

પુલ્લે માથે વિદાય

૧૯૩૪નું ક્રાંતિસત્તું મુખ્ય અધિવેશન સમાપ્ત થયું હતું. રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્ર પ્રસાદ તથા અન્ય નેતાઓ પાછા ફરવા ની તકવારી કરી રહ્યા હતા. આ અધિવેશનની સૌથી વધુ કશ્યાબ્જનેક ઘટના ગાંધીજીની ક્રાંતિસમાંથી વિદાય હતી.

વાતાવરણ પૂર્ણ ગંભીર હતું. આંસુભરી આંખે રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રપ્રસાદ એ ગાંધીજીના ચરણરૂપર્શ કરી વિદાય માગી હતી. વાતાવરણની ગંભીરતા એથી વધુ અસહ્ય બની. એ વખતે અહાંતમાજીએ એક સ્વયંસેવકના માથે થી તેની ટોપી ઉતારીને સરદાર વલ્લભ બાઈના માથા પર મુકી દીધી, અને કહ્યું: ક્રાંતિની વિદાયની વેળાએ ઉઘાડા માથે નહિ રહેવું જોઈએ.

મહાત્માજીની આ વાણી સાંભળીને સા હસી પડ્યા. એટલે સુધી સૌ હસી પડ્યા કે ક્ષણ પહેલા આંસુપૂર્ણ આંખોવાળા રાજેન્દ્રપ્રસાદ પણ મુકત રીતે હસી પડ્યા.

સાને શરૂ.

આઝાદીને કાળે

રચનાર: કાંતિ બી. મહેતા (એ'બર્ગ)

(રાગ: અખાંયા મિલાકે... ગાંડવડા બંધાવો...)

આંગણીયા સોહાવો, સાચિયા પુરાવો,

આઝાદીને કાળે હો...આઝાદીને કાળે (૨)

હો...હો...આઝાદીને કાળે

સર્વ બગિનીએ બેગી મળી, મધુર રામનો ધ્વની કાઢો.

હો...રાસ રચાવી સૌને નચાવી, આનંદ અપાવો-આંગણીયા.

હાંદના પ્યારા નેતા, સ્વતંત્રતા વાટ જોતા,

હો...ગાંધી યાપુની રાહે વળતા, આઝાદીને જોતા-આંગણીયા.

ત્યારે ભારતનો આજે જંડો ત્રિરંગી ફરકે;

હો...આનંદ આનંદ રેલાય છે, આઝાદીને કાળે-આંગણીયા.

પુણ્ય જ્ઞમિ ભારતની, સહા સ્વતંત્રતા રાખજે;

હો...પ્રાર્થના 'કાંતિ' યાગે, અમરતાને કાળે-આંગણીયા.

એને પસંદ ન પડ્યું કિન્તુ ઉપાય શો? શું કરી શકે?

રામ લક્ષ્મણને સત્કાર્યા પછી સૌ ફરવા નીકળ્યા. ફરતાં ફરતાં પેલાં રકતવાળા સરોવર કને આવી પહોંચ્યા: એક ચેલાએ રામને કહ્યું: “શુરૂદેવ, અમારા સરોવરમાં એકાએક રૂધીર સમાન જળ ઉત્પન્ન થવાથી અમને પાણી માટે અતી દુર જવું, પડે છે માટે આપના પુણ્ય ચરણ તેમજ મૂકી જળ પાવન કરો.” આથી રામને લાગ્યું કે એ ક્રાંતિને શ્રાપ હોવો જોઈએ. આ લોકોએ નકામી અનીતિ કરેલી હોવી જોઈએ. રામે તેમને સહાય કરવા પોતાનો પમ તે સરોવરના જળમાં મુક્યો. કીંતુ જળ તો હતું તેવુંજ રહ્યું.

આથી રામે કહ્યું: “તમે કોષને કટ દીધું છે!” ત્યારે રામ આમળ અસત્ય ન બેલતાં ચેલાએએ શયરીને

ક્ષમા આપી. રામે પણ અન્ને શયરી ને પોતાનાથી પણ ઉચી વર્ણવી છે. શા માટે? કારણ કે ભકતની લાજ તેમને રાખવી હતી. ખરા ભકત એટલે શું તે આવા દગાખોર અને બનાવટી ચેલાએને બતાવવું હતું તેથી. નહિતર રામ ધારે તો શું ન કરી શકે?

આ બનાવ પછી રામ-લક્ષ્મણે ત્યાં થી વિદાયગીરી લીધી. સૌએ તેમનાં દર્શનથી પોતાના અવતારને ધન્ય માન્યો. આ પછી શયરી ‘રામ રામ’ ના જાપ જાપતી સ્વર્ગે સીધાવી.

આને પણ આપણે ઉચ-નીચનો બેદબાવ રાખ્યા જ કરીએ છીએ એ ન્યાય નથી. આપણે જોઈએ છે કે, સૃષ્ટિપર ચેલાએએ એને લીલડી તરીકે અપનાવી અનેક કષ્ટો આપ્યા હતાં. કિન્તુ બગવાનને ત્યાં કોઈ ઉચ નીચ નથી.

હિંદના ટુક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનિધી તરફથી)

પ્રધાનો અંધાર પીછોડો ઓઢે તો ?

અમદાવાદ : ગુજરાત, સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છપર સખત ઈંદીવું મોઢું કરી વળ્યું છે. ઉત્તર ગુજરાત અને ખીજા ઢેટલાક વિસ્તારોમાં હીમ પડવાથી તમાકુના પાકને તુકસાન પહોંચ્યું છે. હીમથી ઙના પાકને પશુ તુકસાન પહોંચવાનો ભય ઉભો થયો છે. છેલ્લા ઘણા વરસોમાં ન અતુભવાયેલી એવી સખત ઢાઢ પડી રહી છે અને ટેમ્પરેચર ૩૭-૩૮ ડીગ્રી નેટલું નીચું અડ્યું છે.

આ સંબંધમાં પોલીસે જે માથુસોની ધરપકડ કરી છે.

* * *
સુરત : સુરત જિલ્લામાં અને અનાવીલ કોમમાં ચકચાર જગાવનાર પીપલગભાણ બળાતકાર ટેસમાં સળ પામેલા ચીમલીના શ્રી. ગુણ્યતરાયે તેમને થયેલી ૧૮ માસની ઢેઢની સળ સામે કરેલી અપીલ દરમિયાન સેશન્સ જજ શ્રી છોટુભાઈએ, આ ટેસ કરી ચલાવવો અને તે પશુ સુરત જિલ્લા બહાર ચલાવવો કે નહિ, એ બાબત વડી અદાલતને પૂછાવ્યું છે.

* * *
અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સીટીમાં આયુર્વેદિહ અભ્યાસક્રમ દાખલ કરવા નો ગુજરાત યુનિવર્સીટીની સિન્ડીકેટ નિશ્ચય કર્યો છે.

* * *
ઘોળકા : અત્રેના રવન્યુ ખાતાના ચાર તલાટીઓને તેમના કામમાં શિથિલતા દાખવવા માટે સરકારે ૩. ત્રીસ-ત્રીસનો દંડ કર્યો છે.

* * *
સુબષ : બનાસકાંઠાના કલેક્ટર શ્રી. એમ. ડબ્લ્યુ દેસાઈએ એક સ્થાનિક કાર્યકરને જાહેરમાં તમાચો મારતાં સારો એવો બળબળાટ મચી ગયો હતો. આ પછી ઉઢાવોહ ઘતાં સર કરે શ્રી. દેસાઈને હોદ્દા પરથી રળ પર ઉતરી જવાની ફરજ પાડી હતી. હવે શ્રી દેસાઈની જગ્યાએ રવ. સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના રહસ્ય મંત્રીની શ્રી. વી. શંકરજી બનાસ કાંઠાના કલેક્ટર તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી છે. સરકારે આ આખા બનાવની તપાસ માટે ખાસ અધિકારી નિમવાનો નિશ્ચય કર્યો છે.

* * *
અમરેલી : અમરેલી શકેર સુધરાઈ ની ચુટણીમાં રજમાંથી ૧૨ બેઠકો સમાજવાદીઓ છૂટી ગયા છે અને બાકીની બાર બેઠકો સ્વતંત્ર ઉમેદવાર ને હાથે અઈ છે.

* * *
રાજકોટ : સૌરાષ્ટ્રમાં ગોંડળ, વંથળી, માથાવદર, આંદવા, કુતિયાથા અને પોરબંદર વિસ્તારમાં માવહું થતાં ઘઉંના પાકમાં ગેર બેસવા લાગ્યો છે. આથી ખેડૂતોમાં ચિંતાની લાગણી પ્રસરી છે.

* * *
કચ્છજીવ : કચ્છના સુદ્રાબંદરને વિદેશો સાથે વેપાર કરી કરવાની ભારત સરકારે છુટ આપી છે. ઉપરાંત લાં થી ભારતના કિનારાના બંદરો સાથે પશુ જહાજ વેપાર થઈ શકશે. જહાજોના આવવા માટે સરકારે સુદ્રા ખાતે નવી નેટી બાંધી છે. ઉપરાંત બંદર સુધીનો સાત માઇલનો રસ્તો પશુ પાકો કર્યો છે. ગત મહાયુદ્ધ પહેલાં સુદ્રાનો જહાજો અને વહાણો વે મારફતે એડન, પુર્વ આફ્રિકા, બસરા વગેરે સાથે સારો વેપાર ચાલતો હતો. પરંતુ યુદ્ધ દરમિયાન સુદ્રા બંદરને બ્રિટીશ સરકારે બંધ કરાવ્યું હતું

* * *
સુરેન્દ્રનગર : સુરેન્દ્રનગરના સ્ટેશન ઉપર લખતર પાસેના વડીઆ મામના એક રસુલખાન નામના માથુસે હથિ યારોથી સળ્લ થઈ રેલવેની રૂપીયા ૧૫૦૦૦ની રોકડ છુટી લેવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. પરંતુ નાખખ સ્ટેશન મારતર અને તાર મારતર તેનો સામ નો કરીને છુમાથુમ કરતાં ઘણા માથુસો ભેગા થઈ ગયા હતા અને રસુલખાન પકડાઈ ગયો હતો. થોડેક દુર ઉભેલા તેના ચાર સાથીઓ નાસી છુટ્યા હતા.

* * *
ઝીલોહ : ઝીલોહ નજીક આવેલા ગલાઈ માતાના મંદીર પાસે થઈને લગ્નમાં જઈ રહેલા સાત-આઠ ખેડૂત સ્ત્રી પુરૂષોને ઢેટલાક બદમાશોએ માર મારીને છુંટી લેવાનો બનાવ બન્યો હતો. આ સંબંધમાં પોલીસે ચાંપતી તપાસ કરી સુદામાલ સાથે બદમાશોની ધરપકડ કરી છે.

* * *
બાવનગર : અહીંથી પાંચેક-માઇલ દુર અકવાડા માંને ધર્મશાળામાં ઉતરેલી જઈન સાખીઓની સખીદા હુટવા નો ઢેટલાક ગુડાઓ તરફથી હીચકારો પ્રયાસ થતાં સૌરાષ્ટ્ર સમસ્તની જઈન આલમમાં બળબળાટ મચી ગયો હતો.

બજનાનંદ નિર્જરી
૧. ગાંધીજીની છઠી નિર્વાજી જયંતિ ની પુણ્યરમૂતિમાં સામુહાયિક યાજના અને બજનોની આ નવી આગતિ "લહરિ"ને એક પોસ્ટ કાર્ડ લખવાથી વિના મુશ્કે મોટલાશે.
101 St., George's Rd., East London S, A.

તેલનો વેપારી : અલ્યા ગોરખન, માલ હવે જટ કર. ઢેટલા ડબ્બા બોલી નાખ્યા?

એક : હું તો મકકમ વિવારનો જ છું. હાથે કરીને વધારે થતી આવક શા માટે ગુમાવવી? અને સરકાર આમાં કરવાની પશુ શું છે?

ગોરખન : પચીસ બોલ્યા છે, શેઠ. વેપારી : ઠીક. આજે પચીસ રાખ. એ દરેકમાંથી શીશો દોઢ શીશો તેલ પાણું કાઢી લઈને વેલા ખાલી ડબ્બામાં નાખતો જા. આ વખતે ંહાઈટ ઓઈલ બહુ બેળવાઈ મ્યું છે. પછી દરેકમાં વેલા સારા ડબ્બામાંથી ચોકચું તેલ ભરી દેજે.

ખીજો : સરકાર તો કંઈ કરી શકે તેમજ નથી. ને એમ તો હું ઊંપામાં અવારનવાર લેખો, આંકડા વગેરે મોકલીને બધાને ઉંધા પૂટા બંધાવું તેવો છું તો! ઠીક લારે માફ કરજો. જમ, જમ.

ગોરખન : મેં નો પહેલેથીજ કહ્યું હતું શેઠ કે ંહાઈટ ઓઈલ તમે બહુ જ નાખો છો...પશુ.....

એક : જમ જમ. પધારો. (ટલિફોનની ઘંટડી રણુટી ઉઠે છે.) 'હલ્લો!' 'કાણુ છો?' 'આપ કાણુ?' 'હું મોતીલાલ' 'એમ. કે. પી?' 'હાજી, મતુભાઈ છો ને?' 'હું.'

વેપારી : અરે, એ તો બધું ય ચાલ્યું જત! સાલાઓ આજ સુધી એવુંજ ખાતા હતાને! પશુ દાઢીના તેલે દાટ વળ્યો, ને બધાના તેલ તપાસ વા માંડ્યાં!

'જુઓ, ૮ ઉપર ૨૫, ૭ ઉપર ૨૦ અને ૩ ઉપર ૧૫. નોંધી લીધું?' 'હાજી-સાંબજો. એમ. કે. પી. આઠ-પચીસ, સાત-વીસ, ત્રણ-પંદર. બરાબર?'

મેનેજર : (ડેરી માલિકને) શેઠ, હવે હું ઘેર જઈ છું.

'હા. બરાબર. શાહે કયા ઉપર ખાસ લખાડેલ છે?'

શેઠ : જવાબ છે, જરા બેસો તો ખરા.

'એમનો ભાર છે ૮ ઉપર.'

મેનેજર : શેઠ મેં સાંભળ્યું છે કે સેપરેટ દુધને રંમ આપવાની વાતો ચાલી રહી છે. થોડા જખતમાં કામદો આવી પડે, તો પછી આપણાં પાટિયાં બેસી જમ! આપણે જે મોટાળા વાળાંએ છીએ, અને વેપારીઓ પશુ સેપરેટ દુધ લઈ જઈને લોકોને ચાલુ દુધ તરીકે પોરવી દે છે, તે પશુ બંધ થઈ જવાતું!

'એલે, ત્યારે તો વાંધો નથી-સાહેબ છું.'

શેઠ : (મોટીથી હસીને) તમે તો ચાર હજીએ એવા ને એવા રલા! હજી હીમાં બેળવવા માટે રંગ "શોધી" શકતો નથી, તો વળી દુધ માટે રંમ ક્યાંથી શે.ધવાનો હતો! આ તો બહુ બેહી બાબત છે! તમને હજી સમજ નહિ પડે!

'હા, હા. કહી રાખ્યું છે. કાલે બહારસીંમ અને ઉસ્માનમિયાંની ડ્યુટી છે. તને જોશે એટલે પુછશે પશુ નહિ. મણીને આખા સ્ટાફમાં દોઢ હજાર વહેંચાય છે, તે કંઈ અમરતા જ વહેંચાય છે?'

વેપારી : આવોને શેઠ! કંઈ આટલી મોડી રાતે!

'હા, હા. આ આવ્યો! જરા ય વાર નથી! હ્યો, આ તમારી શેલી જાલો, હું મારી લઈ આવું.'

ખીજો વેપારી : અરે મહેરબાન! ખાસ કામ છે, તેથી તો અહીં ઘેર આવ્યો!

'એમ, વાડીલાલ. ભરી રલા કે નહિ?'

એક : કહો, શેઠ. ફરમાવો. ખીજો : (ધોષેથી) સાચી વાત કરી દેજો, શેઠ. મેં સાંભળ્યું છે કે કાલ સવારથી તમારી ડેરી દુધના બાવ ઘટાડી નાખવાની છે! ખરી વાત? એક : ના બાઈ ના! તમને કોણુ કહ્યું?

'હા, હા. આ આવ્યો! જરા ય વાર નથી! હ્યો, આ તમારી શેલી જાલો, હું મારી લઈ આવું.'

ખીજો : વાત મળી ત્યારે તો અત્યારે આવ્યો!

એક : મોટી વાત છે.

ખીજો : જોજો મહેરબાન! કસાવી નાખતા નહિ! આપણો સંપ મજબુત રહેવો જોઈએ, નહિ તો પછી હું ય ઘટાડી નાખું.

'એમ, વાડીલાલ. ભરી રલા કે નહિ?'

'હા, હા. આ આવ્યો! જરા ય વાર નથી! હ્યો, આ તમારી શેલી જાલો, હું મારી લઈ આવું.'

'અલ્યા, બહુ ભાર છે.'

'હોય જ ને! હ્યો ચાલો હવે બધું પતી મ્યું. આ વખતે ઘઉંમાં ઠીક ધાપ લાગી! એ તો રાજ્ય! મારા જેવો તોલાટ હોય તો બધા ન્યાલ થઈ જાઓ, ન્યાલ!'

(તાણું મારીને બંને જણ ચાલવા માટે છે. કોષ સાચું મળે છે.)

“કેમ, વારીભાષ, અસારે?”
 “અરે વાર, પેલા હમનભાષએ રેશનકાર્ડ આપેલાં, ને હું તો જીવીજ અમેલો! એમનું અનાજ જેખીને બાથુએ જ રાખેલું, ને એ છે રીક, એટલે અસારે લેવા આવવું પડ્યું. આવજો.”

પ્રજુની ખોજ

પંદર સત્તર વર્ષનો એક કુમાર. લાકોરમાં એ રહેતો અને કોલેજ માં અભ્યાસ કરતો. બિચારો એટલો બધો મરીખ હતો કે પાસે ભણવાના પૈસા પુસ્તા પૈસા નહોતી. ખીજના છોકરા એને એક પૈસે ભણાવવાનું માથે લીધું. અને એવી રીતે અપ જોશ પૈસા મેળવવાની તબવીજ કરી લીધી. દીવાના પૈસા છુટી જતા તો એ વખત જ્યે અને ખીજ વખત જમવા ના અચેલા પૈસામાંથી દીવા માટે તેલ મેળવે. અને આખો દિવસને રાત વાંચ્યા જ કરે. એવો તો એ મહેનતુ હતો.

એક વખત ગણિત ગણવા બેઠો પછુ કેમેય તાળો ન મળ્યો. ત્રણ ત્રણ દિવસ મહેનત કરી પછુ કેમેય દાખલો બેસે જ નહોતી. દાખલો બેસે તો તાળો મળે નહોતી અને તાળો મળે તો દાખલો બેસે નહોતી. છેવટે પાઠો નિર્ણય કર્યો ગમે તે ચાખ આજ તો સવાર સુધીમાં દાખલો મેળવું તો જ ખરા.

નિશ્ચય કરી એ ફરી ગણવા બેઠો. રાતના બાર થયા. બે થયા, ચાર થયા-પછુ કેમેય તાળો મળ્યો નહોતી.

કપાળે હાથ સુધી એ વિચારમાં પડ્યો હવે શું કરવું?

સવાર થતા આવ્યું. તે ઉઠ્યો અમારી પર જરા હવા ખાવા ગયો. મગનને તો જરાય આરામ હતો જ નહોતી. હવે શું કરવું? એનો નિશ્ચય બજે તુટતો હોય તેમ લાગતું હતું. પછુ લાં તો અચાનક તેના મનમાં કંઈક પ્રકાશ પડ્યો તેનું મન ડોલી ઉઠ્યું. હૈયામાં આનંદ ઉભરાતો હોય એમ લાગ્યું અને તે જોલી ઉઠ્યો. “હા, હા, એમ જ એજ યરાખર.”

પાસે દાંતણુ કરતાં પાડોશીએ કહ્યું. “એલા શું યરાખર?”

સાંભળ્યા વિના જ પેલો દોડ્યો. પાડોશીને થયું છોકરો ગાંડો તો નથી થયો ને? પછુ છોકરો તો કામળ ને પેન્સીલ લઈને મંડી પડ્યો હતો અને દાખલો ગણાઈ ગયો.

છોકરાને વિચાર આવ્યો એ દાખલો મળવામાં આટલું બધું મન પરાવી દાખલો મેળવે જ રહ્યો તો એમ પ્રજુ કેમ ન મળે?

એમ. એ. માં પ્રથમ આવી એ

“આવજો.”
 (થોડી વારે)
 જોયું! આવું હોય તારે ‘કોષ ને કોષ ભેટી જાય!’”

“ભેટી જાય તારે! તમે ઠીક જવાબ દીધો! બાધી કોષ આપણને શું ફાંસીએ ચડાવવાના હતા? સીધાની આ દુનિયા નથી!”

વિદ્યાર્થીનો માનીતો અધ્યાપક બન્યો હતો. છતાં નાનપણનો પેલો વિચાર ખસતો નહોતો.

છેવટે બધુ ય સાગી એ તદ્દમીન બની પ્રજુની શોષમાં નીકળી પડ્યો. એક ખાને. એક ચિત્તો. અને લોકોને રવામી રામતીર્થની પ્રજુની ખોજ મળી.

ડરબનમાં લગન

જોહાનીઅબાદના બહુશીતા વેપારી મેસર્સ માર્ટર બ્રધર્સના શ્રી. નાથુ ભાઈના સુપુત્ર શ્રી. કનુભાઈના શુભ લગન ડરબનના શ્રી. ભીખાભાઈ ઉકા-ભાઈના સુપુત્રી શ્રીમતી સુચીલાબેન સાથે મયા રવીવાર તા. ૨૪મીના ડરબનના એવલન થીએટરમાં થયા હતા. ટ્રાંસવાલ તેમજ નાટાલયી સર્ગ સંબંધી તેમજ મીત્ર મંડળની મોટી હાજરી થઈ હતી. લગન બાદ દેશ પરદેશથી નવયુવલને આર્ષીવાંદ આપનારા આવેલા સંદેશાઓ વંચાયા હતા તેમજ ભાષણો થયાં હતાં. બંને પક્ષ તરફથી લગનની ખુશાલીમાં જુદી જુદી સંસ્થાએને ભેટની રકમો આપવા માં આવી હતી.

* * *
 ડરબનના શ્રી. સોની વલ્લભદાસ

સુદરજનાં સુપુત્રી શ્રીમતી વાસંતીબેન ના શુભ લગન શ્રી. સોની વિદ્વલદાસ ભાણજના સુપુત્ર શ્રી. સુનીલાલ ઉર્ફે મોહનલાલ સાથે તા. ૨૪મીના ડરબન માં થયાં હતાં.

લગન વિશે
 દેશપરદેશની માન્યતાઓ તેમની કહેવતોમાંથી.

પત્નીનો શશુમાર એ પતિની શાંતિ ની કીમત છે. (આફ્રીકા)
 લગન પહેલાં આંગો પુરી ઉઘાડી રાખવી; લગન પછી અરધી. (અમેરીકા)
 લગન છીંકે ખાવા જેવું છે; પહેલે થી તેની ખાખર પડતી નથી. (રશીયા)
 લગન વિષે બહુ વિચાર કરવો નહિ; જેમ ગોળી ગળવામાં કરતાં નથી તેમ. (કેલેન્ડ)

લગન કરવામાં અને બરક ઉપર દોડવામાં વખત મળે ત્યાં સુધી વિચાર કરવો. (ડેનમાર્ક)

સ્ત્રી એ મહાન આપત્તિ છે, પણ કોષ ગઢને એ મહાઆપત્તિ વગર ચાલતું નથી. (ઇરાન)

લગન એ ઘેરાયેલા કિલ્લા જેવું છે. બહાર ઉભેલાઓને અંદર જવા ની ઇચ્છા હોય છે, ને અંદર ઉભેલા એને બહાર આવવાની. (અરબસ્તાન)
 પતિ જે પત્નીને ભેવફા નીવડે તો એ ઘરમાંથી બહાર થુંકવા જેવું છે, પછુ જે પત્ની, પતિને ભેવફા નીવડે તો એ ઘરમાં થુંકવા જેવું છે. (ચીન)
 પીટર એ. ચીન.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ બદ્ મહા ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તીકાઓનો સેટ ૧૩ ૬
 દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ૦
 પ્રુપ્ત પરવાણું નથી ૫ ૬
 મળવાનું ઠેકાણું આ ઓરીસ

નવલ કથાઓ

ઇંદીરાની આપવીતી ૫ ૩
 મંબલ સુત્ર ૧૨ ૬
 રોજની રામાયણ (નાટીકાસંપ્રદ) ૫ ૦
 છેલ્લો અબીનય ૯ ૬

ખીજ નવાં પુસ્તકો

જુહાન યજ ૨ ૦
 શ્રેયાર્થીની સાધના
 (કીશોરલાલ મયરવાળાનું જીવન) ૭ ૬
 રખડવાનો આનંદ (કાલેલકર) ૮ ૬
 મળવાનું ઠેકાણું આ ઓરીસ
 'Indian Opinton'
 Private Bag,
 Phoenix, Natal.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે.

કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૯-૦.
 આ ઓરીસેથી મળશે.

'Indian Opinton'
 P. Bag,
 Phoenix, Natal.

સોફ્ટીસની ચફર

હોદિના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૩-૬.
 મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓરીસ.

INDIAN OPINION,
 PRIVATE BAG,
 Phoenix, Natal.

એ અઠવાડીક પંચાંગ							
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જાન્યુવારી ફેબ્રુવારી	હીંદુ ૨૦૧૦ પોષ માઘ	સુલભમાન ૧૩૭૩ જમાદી ઉલ અવલ જ. આખર	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર	સુર્યોદય ક. મી.	સુચાર્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૯	સુવ ૧૦	૨૩	૩૦	૫-૨૨	૬-૫૬	[શ્રી માંધીજી નિર્વાણુ દિન ષટતિલા ૧(છઠ્ઠી અવત્સરી) એકાદશી. શિવરાત્રી - સોમ પ્રદોષ. ચંદ્ર દર્શન-પંચક ખેડાં સવારે ૮-૪૮. વસંત પંચમી કુમ્બીઅષ્ટમી
શનિ	૩૦	” ૧૧	૨૪	૧	૫-૨૨	૬-૫૬	
રવી	૩૧	” ૧૨	૨૫	૨	૫-૨૨	૬-૫૬	
સોમ	૧	” ૧૩	૨૬	૩	૫-૨૩	૬-૫૫	
મંબળ	૨	” ૧૪	૨૭	૪	૫-૨૩	૬-૫૫	
બુધ	૩	” ૩૦	૨૮	૫	૫-૨૩	૬-૫૫	
ગુરુ	૪	વદ ૧	૨૯	૬	૫-૨૪	૬-૫૪	
શુક્ર	૫	” ૨	૩૦	૭	૫-૨૪	૬-૫૪	
શનિ	૬	” ૩	૧	૮	૫-૨૪	૬-૫૪	
રવી	૭	” ૪	૨	૯	૫-૨૫	૬-૫૩	
સોમ	૮	” ૫	૩	૧૦	૫-૨૫	૬-૫૩	
મંબળ	૯	” ૬	૪	૧૧	૫-૨૫	૬-૫૩	
બુધ	૧૦	” ૭	૫	૧૨	૫-૨૬	૬-૫૨	
ગુરુ	૧૧	” ૮	૬	૧૩	૫-૨૬	૬-૫૨	

બોઈએ છે હાડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
ચા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ધીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની ઠેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
આમારા ભા (સ્તુરના ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩ ૦
ખાપુની સેવાઓ	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦ ૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઈન્દિઅન ગોપનિઅન')	૧ ૧
ગાંધી સ્મારક અંક	૨ ૦
ખાપુના-આ ને પત્રો (સ્તુરના પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
દાઢપેઈડ	૨ ૧
નળ આખ્યાન	૭ ૧
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫ ૦
હાંદિનો કેભી ત્રીકોજી (કામવાદ વિશે લખેલું)	૧ ૦
હાંદિ રાષ્ટ્રીય મ. સભાનું અધ્યક્ષ	૧ ૦
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦

Obtainable from

"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (બ્રહ્મચંદ્ર)	૧ ૧
નવલીકાઓ (મેધાણી)	૧ ૧
મળેલાંજીવ (પ્ર. પરેલ)	૭ ૦
સોરઠી ગાથા ૪	૧ ૧
દેવદાસ - (ચરત્રવાહ)	૫ ૦
ધરે ખાહીરે "	૧ ૦
લાવકુચ	૫ ૮
સેલ ખાંદુ	૭ ૦
ભાગ્ય નિમાણ	૭ ૧
નલ્લ અરજી ભે	૪ ૦
ઉભી વાદ	૮ ૧
ઉન્નયન	૭ ૦
હલાની સહચરી	૫ ૦
દોન ઇવ	૧ ૦
જન્મ આપુ	૭ ૧
કઉંચ વધ	૧૦ ૧
અજ્ઞાનુદ ધારા	૭ ૧
શહીદાનો સંદેશ (આચર લેન્ડના શહીદ)	૪ ૦
કરુણા દેવી (સાને શરજ)	૨ ૩
રામના રખોયા સાને શરજ	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઝોડીસ :

'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

ક. આ. નો ઈતીહાસ	૭ ૧
મહાદેવ દેશાઈનું જીવન ચરીત	૨ ૩
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી	ભા. ૧ ૧૦ ૦
" " "	ભા. ૨ ૧૨ ૦
" " "	ભા. ૩ ૧૧ ૧
" " "	ભા. ૪ ૮ ૦
" " "	ભા. ૫ ૧૧ ૦
ખાપુની કારાવાસની કાહાણી	૧૫ ૦
હસ્ત લીખીત હાંદ સ્વરાલ્ય	૫ ૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭ ૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨ ૧
ખાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)	૩ ૦
શમ નામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
ખાપુ મારી મા (મહુ ગાંધી)	૨ ૧
ખાપુના પત્રો : (આશ્રમની બેનો ઇપર)	૨ ૧
ખાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મસરવાળા)	૩ ૦
નીતી નાશને માગે (ગાંધીજી)	૨ ૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલા અનુવાદ)	૧ ૧
ખર્મતમા ગોખાલે (ગાંધીજી)	૧ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના શિલામ લેખીકા હેરીયેટ બિચર અનુવાદક સચીન ચોડા	૧૫ ૦
સાથી રા. ના. પાઠક ખાંડેકરના પુસ્તકોનો અનુવાદ	૧૨ ૦
સોનેરી છાયા	૧૦ ૦
સ્વપ્ન સુધી	૧૦ ૦
આશામીનારા છાયા પ્રકાશ	૧૨ ૦
	૧૭ ૬
ર. મ. દેશાઈ કૃત	
દિવસી	૧૨ ૦

Obtainable from:

**INDIAN OPINION-
P/Bag, Phoenix, Natal.**

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીચેરો (એકદૂરમ્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	૧ ૦
મલધાર (અંધ લેખીકા દેલન કેલરના પુસ્તકોનો અનુવાદ)	૧ ૦
આશાવરી (દાસ્ય રસથી ભરપુર મોવેલ)	૭ ૦
બાલ જોગણુ (ર. વ. દેશાઈ કૃત)	૧૪ ૦
લોક ભાગવત (નાનામાઈ બદે કૃત) શ્રીમદ્ભાગવતની કથાઓ	૧૬ ૦
કીચીયાગારો (૧૮ મદાન નરનારીઓનો કૃક પરીચય)	૧ ૦
સર્જતા હૃદય (નવલસાઈ શાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ	૭ ૬
	આપતી નવલ કથા
નંદયાચલા હૃદય (પુષ્કર ચંદરવાહર)	૭ ૬
માનવીની ભવાઈ (પન્નાલાલ પટેલ)	૧૪ ૦
	બાળ સાહિત્ય
ગદલ અને બાહર (રમુછ વાર્તા)	૧ ૬
કોંગ કેંગ એમ સાદસથી ભરપુર બાળ વાર્તા	૩ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ઝેરો પીઠા છે જાણી જાણી (કર્શક)	૫ ૬
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા ભાવે)	૩ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈને બાપુના પત્રો	૪ ૬
ધર્મોદય (કામ કલેલકર)	૨ ૦
બા-બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૩ ૪
ગા સેવા (ગાંધીજી)	૨ ૦
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રાનજી)	૨ ૦
અહિંસા વિચેચન (કીશોરલાલ મસારવાલા)	૩ ૬
સત્યાગ્રહની સપ્તપદી	૩ ૦
જીવનનો આનંદ (કામ કલેલકર)	૧ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

**'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.**

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઈતોહાસ	
દેસ વીરેસ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું મારવ	૧ ૯
હિંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
દેસ ઈપમે	૨ ૦

સુત્રોળ	
આર્યોંક સુત્રોળ	૫ ૬
સુત્રોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા. ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહિત્ય	
પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૯

અંક ગણીત	
અંકગણીતના મુળ તત્ત્વો	૨ ૦
શીલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૯
મારુ ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભા. ૪	૨ ૦

મુલન લેખન માળા આ માળા	ચોથી	૨ ૬
માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે	પાંચમી	૩ ૦
ઇ. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.		

મુલન લેખન તાલીમ વર્ગ	ચાલો લખીએ	
" " ધોરણ ૧-૨-૩-૪ ની	ઓણી ૧	૧ ૩
પ્રત્યેકની મિંચત	" ૨	૧ ૩
નવમુલ વાચન માળા	" ૩	૧ ૬
પુસ્તક બીજાં	" ૪	૧ ૬
પુસ્તક ત્રીજાં	" ૫	૧ ૮
" ચોથાં	" ૬	૧ ૮
	" ૭	૧ ૮

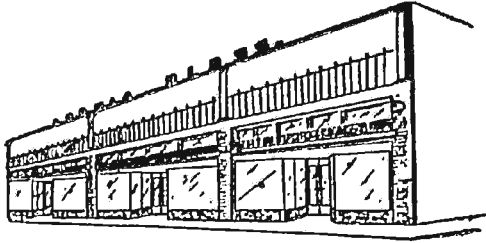
વિકાસીક વાચન માળા	
ચાલકુ ગાદી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૨ ૦
ત્રીજી "	૨ ૩

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ફેરટ

સોનાના ઘણીના ખાસ અમારી ભત્તી દેખરેખ નીચે અમને અપાયકું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની યગડી અછોડા, સાડીની પાન, વીડી યક્રકલ એરોંગ વીજેરે યનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિન્દુસ્તાનથી પ્રવાસમાં આવેલ સીનેમાને
ભગતાં મળેલાં નવીન અંગ્રેજી પુસ્તકોનો

	શ્રી. રૂ.
સીલ્મ ફેર	૨ ૩
ધલસંદેશ વીકલી	૨ ૩
સ્ક્રીન	૧ ૩
ભાઈટ	૨ ૩
ફેરવેન	૨ ૧
સીલ્મ ઈન્ડિયા	૭ ૦
તમારી પુસ્તકાલય માટે ઉત્તમ પુસ્તકો	
નવમ્બર વિધાન (હરિદ્રનો નાથ હરી સુખ આપનાર ઉત્તમ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી યીવ સદ્ગત નામાવલી	૧ ૦
સોળ સોમવારની કથા	૨ ૭
શ્રી સત્યનારયણની કથા	૨ ૧
નરસીંહ મહેતાનાં ભાવનો	૨ ૧
હવન કરવા માટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "ધર્મોપાસના"	૧ ૩
શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા	૫ ૧

પોસ્ટલ માટે

Obtainable at :

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

Phone : 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેચારી

હાયરેક્ટર

કીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે હરેક જાતનો દેશી અન્ન અને કરીયાણું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાયત

ભાતે મળેા યા લખેા

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone : 23102.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત ઈંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત ઈંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની પરિષદ અઠાવતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનું સરકારી છીએ
તેમજ અંગ્રેજી ઈમીગ્રેશન અંગેનું ડોઈ પશુ નાતનું કામકામ વિના વીલ'એ
ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

— CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.